УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ
СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
СТАРОКОСТЯНТИНІВСЬКА МІСЬКА СТАНЦІЯ ЮНИХ ТЕХНІКІВ

ЗБІРНИК ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ

(для позашкільних освітніх закладів

з науково-технічного напряму)

Автор: Гордигага Леся Анатоліївна,
методист Старокостянтинівської
міської станції юних техніків

м. Старокостянтинів – 2018 рік

Автор - упорядник Гордигага Леся Анатоліївна, методист Старокостянтинівської міської станції юних техніків
Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області

Рекомендовано Методичною радою Старокостянтинівської міської станції юних техніків
Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області(протокол №4 від 29.12.2017р.)

Анотація Гордигага Л.А. Збірник виховних заходів(для позашкільних освітніх закладів з науково-технічного напряму) / Старокостянтинів. –2018. – 70с.

До збірника увійшли складені та апробовані розробки виховних заходів, створених за науково-технічним напрямом виховної роботи. Кожний виховний захід – це зразок творчості педагога-практика, що допоможе керівникам гуртків у процесі виховання особистості вихованця, формуванні його моральних якостей, розумових та творчих здібностей, згуртуванні гурткового колективу.

Збірник відрізняється тематичною різноманітністю та доступністю у практичній реалізації. Мета цієї збірки –зробити змістовним та цікавим відпочинок вихованців позашкільних освітніх закладів.

Для керівників гуртків науково-технічного напряму.

ЗМІСТ

Передмова 4

1.Методичний супровід керівників гуртків при підготовці до виховного заходу 6

2. Рекомендаційна характеристика з організації виховних заходів збірника 13

3. Виховні заходи з науково-технічного напряму 16

3.1. Гра-подорож «Два кораблі у морі знань» 16

3.2.Виховний захід «Турнір знавців технічного моделювання та дизайну» 22

3.3.Гра брейн – ринг « Я знаю все!» 34

3.4. Інтерактивний бліц-турнір до Всесвітнього дня авіації та космонавтики 42

3.5. Вікторина «Цікавий автотранспорт 55

Література 70

Передмова

Розвиток нашого суспільства в значній мірі залежить від ініціативи, енергії, знань, здібностей, творчості кожної людини. Стрижнем трудової активності виступає нині вміння кожного працюючого технічно грамотно мислити, раціонально і ефективно працювати. У зв'язку з цим велике значення має формування вихованця такого типу, основу дій якого становила б висока професійну майстерність, цілеспрямованість, ініціатива і творчість. А значить, потрібна перебудова як системи ціннісних орієнтацій, так і практичних заходів в підготовці, навчанні і вихованні вихованців і одне з важливих завдань тут - сформувати у дитини тягу до винахідницької та раціоналізаторської, дослідницької діяльності, до технічної творчості. У свою чергу, науково-технічна творчість та винахідницька і раціоналізаторська діяльність - це і школа формування високих моральних якостей дитини. Це залучення молоді до управління справами виробництва, і перш за все до прискорення науково-технічного прогресу.

Сучасні темпи, динаміка науково-технічного прогресу надають нового змісту цілям і задачам позашкільної освіти з науково-технічного напряму в підготовці вихованця - як творчо мислячої особистості, а не просто грамотного і освіченого фахівця.

Гострота і актуальність проблем, що вирішуються вихованцями, незаперечна. Участь в боротьбі за прискорення темпів науково-технічного прогресу, наукову організацію праці, впровадження передового досвіду найважливіша справа вихованців.

Творчість недарма вважається одним з найважливіших видів людської діяльності. Без нього було б абсолютно неможливим розвиток людського суспільства, а значить, і його існування. Хороший вчитель творчості повинен бути одночасно і творцем, і організатором творчості, і цінителем його результатів.

Наукова творчість - це вид творчої діяльності, що веде до створення принципово нових і соціально значущих духовних продуктів - знань, використовуваних надалі в усіх сферах матеріального і духовного виробництва. Технічне ж творчість - вид творчої діяльності зі створення матеріальних продуктів - технічних засобів, що утворюють штучне оточення людини-техносферу; воно включає генерування нових інженерних ідей і їх втілення в проектній документації, дослідних зразках і в серійному виробництві.

Останнім часом виховній роботі у позашкільних освітніх закладах приділяється особлива увага. У процесі виховування молодого покоління перед педагогами постає чимало складних і водночас важливих завдань. Як виростити гармонійну особистість? На які моральні цінності зорієнтувати дитину? Як допомогти їй зберегти доброту, людяність, вірність своїм родинним витокам? Як підтримати допитливість вихованців і зробити процес навчання цікавим для них і бажаним?

Перед вітчизняною системою освіти постало завдання надзвичайної ваги: домогтися того, щоб діти зростали не лише здоровими і освіченими людьми, але й свідомими, творчими особистостями і патріотами України. Ключ до вирішення цих та інших проблем сучасного виховання — виховна робота з дітьми.

Досвідчені педагоги добре знають, що зазвичай виховує дитину не стільки сам захід, скільки підготування до нього. Розучуючи новий матеріал, самостійно шукаючи відповіді на питання, тематичні вірші, вихованець мимоволі переймається темою заходу,

усвідомлює її важливість. Саме тому у збірнику виховних заходів віддано перевагу не розробкам звичайних класних годин, а ігровим сценаріям на науково-технічну тематику.

Переважна більшість запропонованих сценаріїв побудована таким чином, щоб у дійстві могли брати участь не лише дійові особи, але й усі глядачі: у відгадуванні загадок, висловлюванні особистої думки на запитання, у різноманітних іграх.

Організація виховного заходу потребує творчого підходу з боку керівника гуртка. Він має заздалегідь підготувати вихованців до проведення цікавого і змістовного дійства, створити необхідну творчу атмосферу в учнівському колективі. Проведення виховного заходу не повинне сприйматися дітьми як чергова рутинна бесіда на певну тему. Невимушена форма ігрового дійства, у якому діти беруть участь із задоволенням,— найкраща для виховання.

Виховання не терпить примусу і тиску. Лише можливість вільного вибору, демократична, радісна атмосфера забезпечують становлення людини й громадянина, а інтелектуальна та емоційна насиченість життя вихованців допомагає кожномуз них визначитись у майбутньому.

Сподіваємось, що робота з цією збіркою допоможе керівника гуртків організувати цікавий і змістовний виховний захід.

1.Методичний супровід керівників гуртків при підготовці до виховного заходу

Підготовка і проведення виховного заходу починається з всебічного аналізу і підготовки плану роботи. Уміння аналізувати, вивчати підсумки своєї діяльності, прогнозувати її майбутні результати, планувати конкретні кроки для їх досягнення - показники високого професіоналізму педагога. Грамотно виконані аналіз і план підготовки дозволяють побачити зв'язок між виховною роботою педагога і рівнем вихованості вихованців, з якими ця робота проводилася.

Виховний захід - це одна з організаційних форм, широко використовуваних у виховній роботі установи.

Виховна діяльність дозволяє виробити у вихованців:

– певну систему відносин до навколишньої дійсності;

– формує образ самого себе, цінні мотиви, духовні потреби, відповідальність за вчинки;

– впливає на громадську думку;

– долучає до життя колективу і формує його традиції.

– формулювання і розвиток нових підходів до процесів організації і проведення виховного заходу має забезпечити, якісний ривок в підвищенні ефективності та подальшої його еволюції.

Кожний новий виховний захід є елементом нового поштовху розвитку виховної роботи та її постійної модернізації.

Виховний захід є процесом, який передбачає в своєму розвитку кілька взаємодіючих між собою стадій (рис. 1):

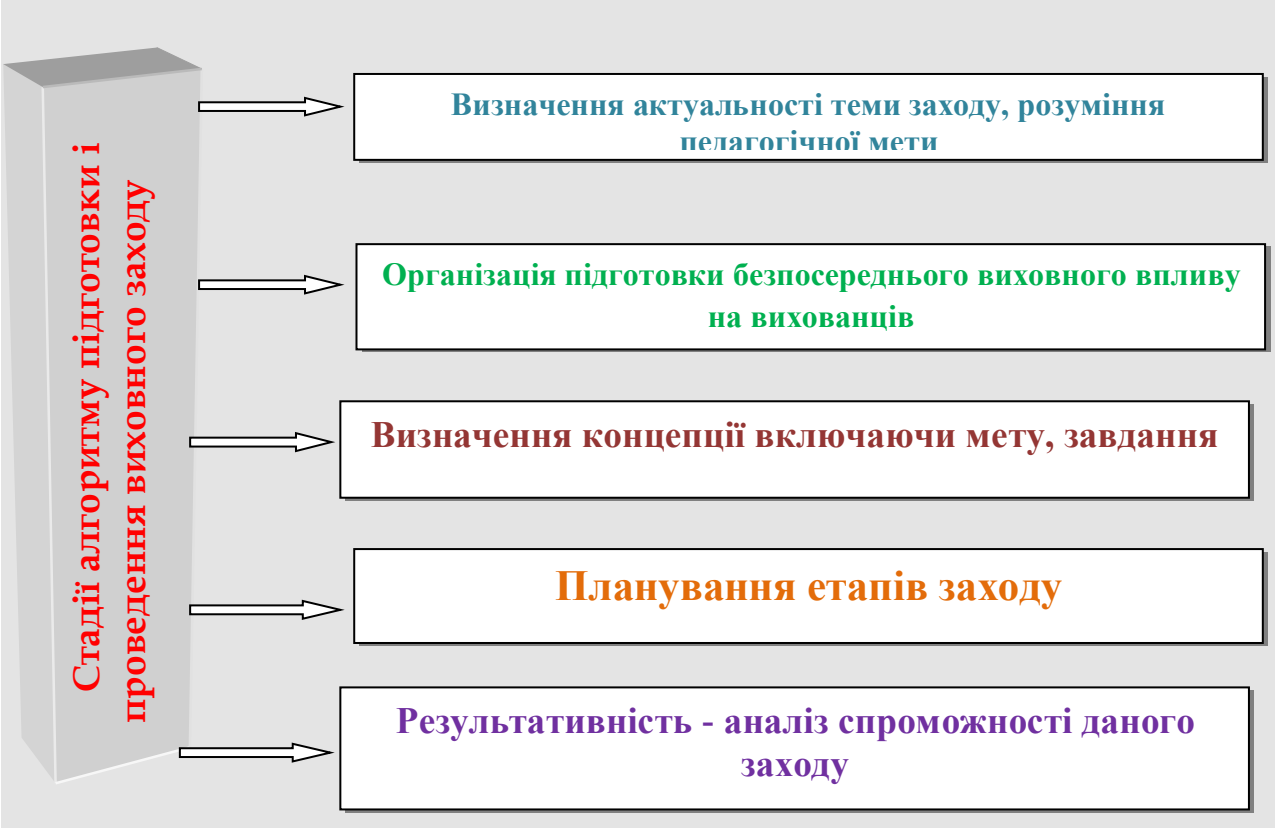

Рисунок 1 - Стадії алгоритму підготовки і проведення виховного заходу

Такий логічний ланцюжок постійний для будь-якого заходу, змінюється лише зміст, посилюється значення того чи іншого етапу в залежності від мети проведеного заходу.

І. Планування виховного заходу:

Визначити теми заходу та чітке формулювання його мети, завдань заходу; визначити на виховання яких якостей школярів спрямовано захід.

Врахувати рівень вихованості учнів під час визначення мети і завдань заходу, тактовно допомагати учням.

Визначити місце даного заходу в загальній системі виховної роботи.

Врахувати, що кожна дитина, яка бере участь у тому чи іншому заході має цілісну соціально-психологічну структуру, ім'я якої – особистість.

При підготовці заходу необхідно врахувати вік дітей та їх індивідуальні особливості.

Готуючи виховний захід, необхідно мати на увазі, що навіть при найкращій підготовці та майстерності учитель не досягне задуманої мети, якщо самі вихованці не братимуть активну участь у підготовці і проведенні заходу.

Проявляти творчість: виховний вплив на дітей, зацікавленість, поради та допомога вчителя.

Психологічно налаштувати вихованців на виховну сутність заходу.

ІІ. Процес підготовки:

Спрямовуюча роль класного керівника (педагога - організатора, керівника гуртка) у ході підготовки заходу, тактовна допомога учням.

Визначити роль органів самоврядування під час підготовки й проведення заходу.

Забезпечення в процесі підготовки згуртованої, злагодженої роботи колективу; формування стосунків співробітництва, взаємодопомоги, вимогливості;

Організація діяльності учнів (вихованців): уточнення обов'язків і повноважень кожного учня (вихованця) та встановлення конкретних термінів виконання окремих завдань тощо.

ІІІ. Проведення заходу:

1. При організації заходу слід подбати про:

- місце проведення, оформлення приміщення, обладнання, використання наочності, ТЗН;
- своєчасність початку та організоване проведення;
- дотримання регламенту, доцільність його використання;
- участь представників громадськості, батьків у проведенні заходу; ефективність їхньої участі;
- дотримання під час заходу санітарно - гігієнічних вимог, правил пожежної безпеки, ТБ;
- запобігання перевтомі та врахування особливостей фізичного розвитку учнів (вихованців);
- зовнішній вигляд учнів (вихованців);
- дисципліну.

2. Зміст виховного заходу повинен відповідати вимогам:

- цілеспрямованість;
- чи доведено мету до вихованців?;

- зв’язок із життям класу, школи, району, міста тощо;
- обговорення під час проведення заходу питань, які хвилюють школярів;
- урахування вікових та індивідуальних особливостей;
- емоційна насиченість заходу;
- вплив заходу на розширення світогляду учнів, на розвиток пізнавальних інтересів.

3. Методика проведення виховного заходу:

Оптимально обрати форму проведення (бесіда, ранок, лекція, година спілкування, конференція, конкурс).

Визначити роль класного керівника (педагога - організатора, керівника гуртка) у проведенні заходу, врахувати рівень його педагогічної майстерності.

Передбачити наявність елементів обговорення, відкритого обміну думками в ході заходу.

Визначити рівень самостійності школярів в обговоренні проблем.

IV. Аналіз результатів виховного заходу:

Досягнення поставлених педагогом мети та завдань даного заходу.

Виконання плану заходу.

Аналіз ставлення школярів до змісту заходу, рівень їхньої активності.

Основні вимоги до проведення виховного заходу

Чітка назва заходу та розуміння вихователем його мети.

Планування основних етапів заходу та визначення завдань кожного з них.

Організація підготовки заходу у відповідності до поставленої мети.

Визначення оптимального змісту виховного матеріалу з урахуванням основних принципів організації виховного процесу.

Вибір найбільш раціональних методів і прийомів виховного впливу на учнів на кожному етапі заходу.

Чіткість виховного заходу, оптимальний його темп і ритм.

Гнучкість та широта «виховного маневру».

Різноманітність і творчий характер діяльності учнів.

Взаємозв'язок заходу з попередніми та наступними формами виховної та навчальної роботи з учнями.

IV. Результати:

Досягнення поставлених педагогом мети та завдань даного заходу.

Виконання плану заходу.

Аналіз ставлення школярів до змісту заходу, рівень їхньої активності.

Чи був захід цілісною системою, не об’єднаних між собою частин?

Що вдалося краще, що гірше?

Цікаві знахідки педагога.

Загальні висновки

Рекомендації

Орієнтовна схема аналізу виховного заходу:

І. Аналіз готовності педагога (педколективу) до проведення виховного заходу:
постановка мети і завдань заходу, на виховання яких якостей школярів спрямовано захід;
урахування рівня вихованості учнів під час визначення мети і завдань заходу, тактовна допомога учням;
місце даного заходу в загальній системі виховної роботи.
ІІ. Процес підготовки:
спрямовуюча роль класного керівника (педагога-організатора) у ході підготовки заходу, тактовна допомога учням;
роль органів самоврядування під час підготовки й проведення заходу;
забезпечення в процесі підготовки згуртованої, злагодженої роботи колективу; формування стосунків співробітництва, взаємодопомоги, вимогливості;
Організація діяльності учнів, уточнення обов'язків і повноважень кожного учня та встановлення конкретних термінів виконання окремих завдань тощо.
ІІІ. Проведення заходу:
Організація:
Місце проведення, оформлення приміщення, обладнання, використання наочності, ТЗН.
Своєчасність початку та організоване проведення.
Дотримання регламенту, доцільність його використання.
Участь представників громадськості, батьків у проведенні заходу; ефективність їхньої участі.
Дотримання під час заходу санітарно-гігієнічних вимог, правил пожежної безпеки, ТБ.
Запобігання перевтомі та врахування особливостей фізичного розвитку учнів.
Зовнішній вигляд учнів.
Дисципліна.
Зміст:
Цілеспрямованість; чи доведено мету до учнів (вихованців).
Зв'язок із життям класу, школи, району, міста.
Використання під час проведення заходу питань, які хвилюють школярів.
Врахування вікових та індивідуальних особливостей.
Емоційна насиченість заходу.
Вплив на розширення світогляду учнів, на розвиток пізнавальних інтересів.
Методика проведення:
Чи оптимально обрано форму проведення (бесіда, лекція, година спілкування, конференція, конкурс).
Роль класного керівника (педагога-організатора) у проведенні заходу, його педагогічна майстерність.
Наявність елементів обговорення, відкритого обміну думками в ході заходу.
Рівень самостійності школярів в обговоренні проблем.

Відчуваючи потребу в організації та проведенні виховного заходу педагог нерідко не може вирішувати оперативно конкретні питання і в результаті цього припускається ряду **помилок,** а саме:

1. Форма заходу не відповідає його змісту.

Наприклад, якщо основним змістом заходи є роздуми вихованців про важливі життєві цінності, то форма ігровий шоу-програми завадить в досягненні поставлених цілей.

2. Форма дуже незвичайна, незвична для дітей. Наприклад, якщо Ви розробили ділову гру з безліччю правив і умов, які Вам самим здаються зрозумілими, логічними і життєво-правдивими, то це ще не означає, що вихованці відразу розберуться у всіх правилах. Виникла в ході заходу організаційна неясність може звести нанівець наявні переваги новизни і оригінальності.

3. Форма стандартна, набридла або занадто примітивна для дітей даного віку і рівня розвитку, а значить нецікава для них.

З усіх форм найпоширеніша в шкільній практиці (отже, сама банальна й нудна) - так звана «бесіда», при якій педагог більшу частину часу щось розказує, а діти в кращому випадку тихенько дрімають. (Відзначимо, що при методично грамотному проведенні бесіда передбачає активність дітей, реалізовану за допомогою їх участі в діалозі. Якщо такої активності немає, отже в методиці організації бесіди допущені серйозні помилки.)

4. Зміст не несе в собі новизни для дітей, нецікаво їм.

Приклад. Якщо з вихованцями основного рівня проводити бесіду про правила ввічливості, з якими діти знайомі з початкового рівня, то про яку новизну і інтерес вихованців до змісту заходу може йти мова? Реакція вихованців на таку помилку: «Ми це давно знаємо і вміємо», «Розуміємо, ж ми не маленькі».

5. Зміст заходу недоступно дітям даного рівня розвитку, занадто складно для них.

Приклад. На заході в групі основного рівня, присвяченому Дню космонавтики, педагог оперує астрофізичними поняттями і формулами на рівні випускника фізико-математичного факультету.

6. Одноманітність видів діяльності, стомлює вихованців, викликає у них нудьгу.

7. Педагог не регулює відносини між дітьми.

Наслідки цієї помилки - нездорова конкуренція, приниження одних вихованців іншими, сварки між дітьми, спотворення результатів діяльності.

8. Педагог не інструктивно, незрозуміло для дітей пояснює зміст діяльності. Наслідок: діти не розуміють, що і як їм робити, перепитують, виникає шум, плутанина, знижується продуктивність діяльності.

Отже, організовуючи з вихованцями будь-яку форму проведення заходів, важливо не повторюватися, відійти від шаблонів, нікого не копіювати, шукати свій ключ до успіху, тобто «родзинку» заходу. В таблиці 1 нами запропоновано детальне планування виховного заходу(структура заходу).

Музичне оформлення виховного заходу є важливим показником його якості, воно повинно відповідати його цілям і змісту. Музика є найбільш дієвим засобом, зверненим до душі людини.

Художнє оформлення залу грає важливу роль в підготовці і проведенні виховного заходу.

Фотозйомка та відеозйомка в ході виховного заходу дозволяє створювати необхідний матеріал для наочного аналізу виконаної роботи, а також для її реклами (виконання презентації заходу, відео- і фото альбомів, оформлення виставок і т. Д.).

З'ясування думки аудиторії, виявлення причин його змін або негативного ефекту виховного заходу, можливо шляхом зворотного зв'язку.

З позицій модернізації, виховні заходи майбутнього повинні все більшою мірою спиратися на досягнення науки і техніки, з метою знаходження в найбільшою мірою ефективних засобів досягнення намічених в заході результатів.

Таблиця 1

Детальне планування виховного заходу (структура заходу)

Назва заходу	Відображається тема заходу, яка повинна бути лаконічна, цікава і точно відображати зміст "Два капітани" «Ерудит» «Цікава комонавтика» тощо
Мета	Формулюється як загальний напрямок заходу, це ідеальний кінцевий результат. Повинна бути сформульована так, щоб можна було перевірити ступінь досягнення і містити триєдину мету в розвитку, навчанні, вихованні у вигляді одного речення Збереження і зміцнення здоров'я дітей через ... Надання психологічної допомоги учням Виявлення обдарованих, талановитих дітей, їх інтелектуальний розвиток Поглиблення знань, умінь вихованців в області ……., через конкурсно-ігрову програму
Завдання	У них повинні бути помітні шляху досягнення заявленого результату. Повинні бути чіткими, спрямованими на розвиток конкретних якостей вихованців, відображати зміст заходу Розширювати і закріплювати знання дітей Виховувати почуття патріотизму, громадянської відповідальності Розвивати уміння спостерігати за об'єктами технічними та іншими, виділяти характерні особливості
Форми, методи та прийоми	Повинні підбиратися відповідно до теми, з урахуванням віку вихованців Форми (розважальна програма, КВН, тематичний вечір, дискотека, вікторина, вечори, екскурсії, ігрові програми, диспути, музичні вітальні та ін.) Методи і прийоми (бесіда, відгадування загадок, міні-вікторина, елементи театралізації, моделювання, спостереження, зіткнення поглядів і позицій, проектний, пошуковий та ін.)
Матеріал й устаткування	Повинні підбиратися відповідно до теми, з урахуванням віку вихованців картки із завданнями, загадками; живі об'єкти, маршрутні карти, спеціальний наочний та дидактичний матеріал, аудіо та відеоапаратура, фотоапарат, плакат-кросворд, обручі, щільний картон, лінійка, ножиці та ін.
Оформлення залу	Оформляється відповідно до специфіки виховного заходу

Усе частіше педпрацівники, які готуються та проводять виховні заходи, звертаються до різноманітних мультимедійних засобів. Це не тільки данина моді. Медіапрезентації на занятті гуртка роблять його не тільки ефектним, а й у перше чергу ефективним.

При підготовці мультимедійних презентацій необхідно враховувати, з одного боку, загальнодидактичні принципи та вимоги, що диктуються психологічними особливостями сприйняття інформації з екрану та на друкованій основі (оскільки будь-який текст можна вивести за допомогою принтера на папір), а з іншим, максимально використовувати

можливості, які надають нам засоби телекомунікаційної мережі та сучасних інформаційних технологій. Відштовхуватися, природно, треба від дидактичних і пізнавальних цілей і завдань, бо засоби інформаційних технологій – суть засобу реалізації дидактичних задач заняття.

Інакше кажучи, ефективність мультимедійних презентацій залежить від якості використаних матеріалів про навчальні дисципліни чи курси й майстерності педагога, який організує педагогічний процес. Тому педагогічна, змістовна складова мультимедійних презентацій як на етапі проектування презентації, так і у процесі її використання є пріоритетною. Звідси випливає важливість обґрунтування вибору концептуальних педагогічних положень, на яких передбачається будувати сучасний виховний захід з використанням мультимедійних презентацій.

Таким чином, виховні заходи найчастіше є відкритими або показовими і являють собою етапи великої роботи, проведеної педагогами, а іноді і вихованцями закладу.

Тому відповідальність, що лежить на організаторах заходу дуже велика, адже від того, як проходять заходи найчастіше судять про ефективність виховної роботи в установі.

2. Рекомендаційна характеристика з організації виховних заходів збірника

Важливою проблемою для педагога позашкільної освіти є збереження контингенту наповнюваності гуртка. Найчастіше до середини року частина вихованців залишає гурток, однією з причин цього є відсутність комфортної і доброзичливої атмосфери в колективі. У той же час для формування повноцінного дитячого колективу, здатного самостійно розвиватися і впливати на формування окремої особистості, в системі позашкільної освіти дітей є всі необхідні умови:

- уся діяльність відбувається в сфері вільного часу дитини;

-вибір виду діяльності, педагога і колективу однолітків, здійснюється ним добровільно.

Зміст і форми роботи гуртка можуть, при необхідності варіюватися.

До того ж саме в сфері позашкільної освіти об'єктивно існує потенційна основа для роботи по формуванню колективу - всі учасники дитячого гуртка займаються однією цікавою для всіх діяльністю.

Але названі об'єктивні умови можуть розглядатися лише як передумови створення дитячого колективу.

Вирішальним фактором є суб'єктивне бажання педагога до здійснення цієї роботи, засноване на усвідомленні її необхідності для повноцінного формування особистості дитини.

Дуже згуртовують колектив різні форми виїзних заходів: профільний табір, похід, експедиція, польова практика і т.д. Тут кожен з дітей на увазі, від кожного залежить стан усього колективу, а внесок кожного визначає успіх для всіх.

Ще одним способом об'єднання вихованців гуртка в єдиний колектив може стати організація різних форм виховних заходів. Для згуртування гуртківців, не має значення, чи буде це день народження колективу або відвідування театру, гра чи день прибирання тощо. Найголовніше, щоб в самому цьому заході і процесі його підготовки знайшлося хоча б маленьке, але важливе участь для кожного без винятку.

Виховні заходи будуються в порівнянні з заняттями на іншому матеріалі, проводяться в інших організаційних формах і більшою мірою ґрунтуються на самостійності вихованців.

Мета виховних заходів - забезпечення всебічного і гармонійного розвитку вихованців. Ця вимога відповідає основній ідеї виховання - виховати людину, що гармонійно поєднує в собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконаліть.

Одне із завдань позакласних заходів полягає в збагаченні вихованців новими, цікавими фактами, поняттями, що відображають різні сторони життя людини і суспільства.

Спільна робота, пізнання цінності власної праці і праці своїх товаришів виховує в вихованців такі якості, як дисциплінованість, дружелюбність, взаємодопомогу. Тому значення виховних заходів зводиться не тільки до розширення світогляду вихованців і поглибленню знань з гурткової рооботи, підготовки їх до майбутньої професійної діяльності, а й відіграє велику роль в становленні таких особистісних якостей, як самостійність, цілеспрямованість, уміння організувати свою діяльність.

Значення виховних заходів в навчально-виховному процесі закладу позашкільної освіти безперервно зростає, так як вони сприяють більш тісному поєднанню теоретичних знань з життям і практикою; формують професійні інтереси вихованців.

Реалізація виховного процесу через різноманітні форми виховних заходів дозволить розвинути творчі здібності вихованців з урахуванням їх індивідуальних особливостей, виробити стійкий інтерес до збагачення знаннями, прагнення працювати.

Виховні заходи з науково-технічного напряму носять досить специфічний характер, в ході проведення заходу потрібно надати вихованцям можливість зацікавленості в розкритті та реалізації їх власного таланту інженера, технолога, розробника та захопити і розвинути інтелект юних техніків, виховати їх в дусі науково-технічної творчості.

Усі виховні заходи викладені у збірнику розраховані на середньостатистичну гурткову групу з науково-технічного напряму у складі 15 вихованців, кожен з яких залучається до заходу у тій чи іншій ролі.

Гра-подорож «Два кораблі у морі знань» рекомендується для проведення у гуртках «Судномоделювання» та «Історико-технічне стендове моделювання» з вихованцями основного та вищого рівнів. Даний захід може біти приурочено до Всесвітнього дня мореплавства та Дня військово-морських сил України. В результаті проведення виховного заходу вихованці можуть збагатити свої знання про суднобудування, мореплавство, історію створення ВМС України; виявити пізнавальний інтерес до життя моряків на кораблі; збагатити словниковий запас словами з військово-морської тематики тощо.

Виховний захід «Турнір знавців технічного моделювання та дизайну», присвячений до всесвітнього «Дня дитячих винаходів», який святкують 17 січня і рекомендовано до проведення у групах початкового та основного рівня гуртка «Юні винахідники», «Технічний дизайн» та у групах всіх рівнів гуртка «Початкове технічне моделювання». В результаті проведення заходу вихованці мають можливість перевірити вміння логічно мислити, застосовувати всі свої знання на практиці, розвивати кмітливість, увагу, виховувати дружелюбність, повагу до своїх товаришів, поглибити знання учнів з художнього конструювання.

Гра брейн – ринг « Я знаю все!» присвячена Дню винахідника і раціоналізатора, який проводиться у третю суботу вересня щороку. Виховний захід рекомендується для проведення у групах вищого рівня гуртків «Юні винахідники», «Історико-технічне стендове моделювання».

Метою виховного заходу є навчати самостійно набувати знання, розвивати пізнавальні інтереси і здібності, потребу глибокого і творчого оволодіння знаннями, прагнення постійно знайомитися з найсучаснішими досягненнями науки і техніки, виховувати позитивні мотиви до навчальної діяльності, створювати умови для самореалізації вихованців.

Інтерактивний бліц-турнір до Всесвітнього дня авіації та космонавтики має на меті познайомити вихованців з історією святкування Всесвітнього дня авіації і космонавтики та на основі раніше набутих знань, закріпити знання про авіацію та космонавтику, а також розвивати інтерес до технічної творчості, мислення, знання про космос та авіацію, фізичні основи польоту, прививати цікавість до пізнання авіакосмічних технологій.

Захід доцільно проводити у групах основного та вищого рівнів у гуртках «Історико-технічне стендове моделювання», «Авіамоделювання», «Конструювання повітряних зміїв».

Для гуртків основного та вищого рівнів «Автомоделювання» та «Автотрасового моделювання» рекомендоване проведення вікторини «Цікавий автотранспорт». В результаті проведення заходу вихованці узагальнять знання про автотранспорт,отримають навики до виступів перед багаточисельною аудиторією, проявлять кмітливість, винахідливість, уважність, ініціативу та активність.

Використовуючи подані сценарії, керівник гуртка матиме змогу розкрити творчий потенціал учнів, сформувати в них моральні якості, розвинути розумові здібності, об'єднати дитячий і батьківський колектив.

3. Виховні заходи з науково-технічного напряму

3.1. Гра-подорож «Два кораблі у морі знань»

Гра-подорож «Два кораблі у морі знань»

Мета:

– сприяти самореалізації вихованців у командній грі,

– розвивати спостережливість, пам'ять, увагу, логічне мислення, формувати вміння використовувати здобуті знання,

– перевірити, закріпити та продемонструвати знання вихованців, отримані на заняттях гуртка ;

– виховувати в гуртківців художній смак, допитливість, зацікавленість, уміння працювати поодинці та в команді.

Завдання:

Навчальні:

– уточнити знання дітей про суднобудування, мореплавство, історію створення ВМС України;

– виховувати у дітей пізнавальний інтерес до життя моряків на кораблі;

– збагатити словниковий запас дітей словами: фарватер, кок, сигнал лиха, морська азбука, порт, причал, парад кораблів, трюм, щогли тощо.

– вправляти дітей в умінні вирішувати нескладні логічні завдання, складати задане слово з символів, що відповідають буквам.

Розвиваючі:

Розвивати спритність, швидкість, уяву, творчі навички.

Виховні:

Сприяти прояву у дітей особистісних якостей: вміння виконувати завдання в команді, змагальний азарт, вболівання за успіх своєї команди, бажання не підвести товаришів і виконати ігрову задачу, виховання шанобливого ставлення до суперника, вміння об'єктивно оцінювати свої і чужі знання.

Тип заняття: заняття -гра.

Обладнання:

• проектор або ноутбук;

• папір і ручки для записів;

• ватман, фломастери, два шарфа;

• 2 пакети з буквами.

• елементи оформлення: книги про історію становлення Українського флоту, про моделі кораблів, про історію мореплавства та суднобудування;

• пісочний годинник або секундомір.

Музичний супровід: фонограми записів «Капітан», «Шкільний корабель», «Марш українських моряків»

Хід заходу

І. Організаційний момент, попередня робота.

Перевірка готовності вихованців до заняття.

Попередня робота:

Розглядання моделей кораблів з метою уточнити призначення (військовий, пасажирський, автомат). Уточнення і призначення основних частин конструкції корабля: корпус, днище корпусу, борт корпусу, ніс, корма, трюм, леєри, ілюмінатори, штурвал, палуба, парус, капітанський місток, каюти для членів команди та пасажирів.

Перегляд мультфільмів «В порту». «Пригоди капітана Врунгеля» (1-2 серії).

ІІ. Повідомлення теми і мети.

Керівник: - Добрий день дорогі друзі! Діти, сьогодні у нас незвичайне заняття. Це буде заняття – гра «Два кораблі у морі знань», що присвячений до Всесвітнього дня мореплавства, який святкують 25 вересня та Дня військово-морських сил України, який святкують в першу неділю липня.

Під час цієї гри ви покажете свої знання та вміння, які отримали і засвоїли на заняттях нашого гуртка протягом цього навчального року. Вам потрібно бути дуже уважними, зосередженими, щоб правильно виконувати всі завдання.

А що потрібно для змагання? (Діти відповідають.) Правильно, команди і журі. Отже, давайте, поділимо нашу групу на 2 команди, кожна команда придумає собі назву і вибере капітана.

Діти діляться на команди, оголошують назви команд і капітанів.

Оголошую склад журі (2-3 вихованці) та представляю ведучих.

ІІІ. Змагання.

Лунає музика, що поступово затихає.

Керівник: - Однак, перед тим як провести нашу гру ми пригадаємо трішки історії. Щось ви проходили на уроках, щось читали самі, а про щось ви почуєте вперше. Будьте уважні, тому що інформація, яку ви зараз почуєте вам стати в нагоді в подальшому.

Ведучий І

Історія українського флоту сягає часів Київської Русі. За тих днів руський княжий флот забезпечував торгову безпеку у Чорному і Азовському морях. Існували віддалені руські морські торгові і державні колонії Тмутараканського князівства, на Дунаї, Дону і Волзі.

Літописні джерела, серед яких Повість минулих літ , розповідають про походи княжого флоту на Царград, який на той час був столицею могутньої Візантійської імперії.

Ведучий ІІ

Українські козаки успішно воювали проти турків на Дніпрі і у Чорному морі, досягаючи Царгорода Константинопіль . Тодішній флот базувався на Січі. Його основу складали легкі плоскодонні човни (Чайка) . Висока маневреність та невеликі розміри дозволяли козацьким чайкам непомітно нападати на кораблі противника. Козаки могли тримати свій флот у річних плавнях і в найбільш неочікуваний момент завдати

вирішального удару супротивнику. У складі Чорноморського козацького війська існувала та успішно діяла під час другої російсько-турецької війни Чорноморська козача флотилія.

Ведучий І

За часів Української Народної Республіки російський імператорський Чорноморський флот перейшов під український прапор. За часів Української Держави весь Чорноморський флот увійшов до складу українських військово-морських сил.

Після провалу української національної революції та встановлення радянської влади над півднем України, 25 січня 1921 року голова РНК України Християн Раковський підписав постанову про підпорядкування всіх флотів та флотилій Чорного та Азовського морів більшовицькому військовому керівництву. Так почалася доба радянської історії українського флоту.

Під час Другої світової війни, Чорноморський флот СРСР вів активну боротьбу з сухопутними та морськими військами країн Осі, брав участь в обороні Севастополя.

Ведучий ІІ

Кардинально новий етап у історії вітчизняного флоту розпочався після проголошення Акту про Державний суверенітет України (16 липня 1990 року) та Декларації про незалежність (24 серпня 1991 року) — тепер, коли Україна відновила свою державність, вона повинна була отримати і власний флот, оскільки зробила свій внесок у розбудову Військово-морських сил СРСР. На початок 1990-х проблема розподілу Чорноморського флоту СРСР, який опинився на території незалежної України постала досить гостро. Росія бажала отримати більшу частину кораблів та ресурсів флоту, а окрім того активно використовувала його у своїй шовіністичній політиці в Криму.

Двоякими були і настрої серед особового складу флоту: частина офіцерів не бажала перейти на службу під український прапор, інша — навпаки прагнула служити молодій Україні. Були і випадки радикальних дій з боку проукраїнських офіцерів та екіпажів бойових кораблів. Приклад тому — Повстання на сторожовому кораблі СКР-112, яке сталося 21 липня 1992 року. Тоді команда сторожового корабля СКР-112 вирішила підняти національний прапор України, що передбачало вихід корабля зі складу Чорноморського флоту. Такі дії, що прямо суперечили офіційній політиці Кремля, викликали неприховане обурення командування ЧФ Росії. З метою змусити екіпаж СКР-112 відмовитися від присяги на вірність українському народові, з російського боку був застосований прямий тиск із залученням сторожового корабля «Разітєльний», двох протичовнових літаків Бе-12 та інших кораблів і особового складу. Тільки злагоджені дії з боку проукраїнських військовиків та керівництва ВМС України унеможливили подальшу ескалації конфлікту.

У перші роки незалежності Україна та Росія використовували Чорноморський флот спільно, хоча вже на той час українська сторона почала вводити до складу свого флоту новозбудовані кораблі, закладені ще за часів СРСР. Таким став фрегат «Гетьман Сагайдачний», введений до складу флоту 2 квітня 1993 року. Остаточний розподіл Чорноморського флоту відбувся 28 травня 1997 року за двосторонньою угодою між Україною та Російською Федерацією.

Ведучий І

Під час громадянської війни в Лівії десантний корабель «Костянтин Ольшанський» успішно евакуював із зони бойових дій 193 людини, серед яких 85 громадян України.

У вересні 2013 року український флот був залучений до боротьби з сомалійськими піратами, дії яких завдають значної шкоди мореплавству. Для цього до берегів Сомалі відправився флагман Українських ВМС фрегат «Гетьман Сагайдачний». Але через російську агресію у Криму, корабель був вимушений завчасно припинити похід та повернутися в Україну.

Ведучий ІІ

А тепер підходимо до конкурсної програми. Перший конкурс називається «Бліц-конкурс «Шторм». Назви нашим кораблям дані, і учасники сміливо можуть вирушати в плавання. За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал.

1. Яхта, на якій здійснив кругосвітню подорож капітан Врунгель. ("Біда")
2. Повна тиша. (Штиль)
3. Сильна буря на морі. (Шторм)
4. Морський розбійник. (Пірат)
5. Коливання корпусу судна на морі. (Качка)
6. Сходи на судах. (Трап)
7. Окреме приміщення на судні. (Каюта, кубрик)
8. Кухня на кораблі. (Камбуз)
9. Підвал на кораблі. (Трюм)
10. Лопата для розгрібання води. (Весло)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

Оголошується 2 конкурс «Моряки». Правила конкурсу наступні, по черзі команді задається питання відповідь на яке приносить 2 бали, якщо команда не відповіла на питання, то на нього може відповісти команда суперник.

1 питання: Що позначають «координати мужності і слави"?

- У цих точках відбувалися найважливіші морські битви і бої, де моряки проявили мужність і героїзм та сучасні моряки вшановують пам'ять, спускаючи вінок на воду.

2 питання: Опишіть військово-морський прапор України .

- Біле прямокутне полотнище з синім хрестом по середині і прапором у лівому верхньому кутку .

3 питання: «Склянки бити» - що це значить?

- Позначення часу на судні, відбивається дзвоном.

4 питання: «Свистіти усіх нагору» - як ви це розумієте?

- У разі шторму або будь-яких подій боцман скликав усіх вільних моряків для допомоги.

5 питання: «Сім футів під кілем» - як ви це розумієте?

- Це вираз - побажання легкого ходу корабля в русі. Глибина дна під кілем парусного судна повинна була бути не менше 7 футів, а то б він сів на мілину.

6 питання: «Тримати ніс за вітром» - що це таке?

- На вітрильному судні завжди йти за вітром вперед носом, щоб не загинути кораблю.

7 питання: Коли святкують день ВМС України?

- перша неділя липня.

8 питання: Чому морська сорочка називається «тільняшка» та чому таке забарвлення?

- Одягається прямо на голе тіло і краще помітна була на тлі білих вітрил.

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий II

А зараз оголошується **3 Конкурс капітанів.** Капітан - найповажніший на кораблі людина. Він багато знає, багато вміє, веде свій корабель по безкраїх морських просторах. Прийшов час битися і капітанам кораблів. Їм належить за 3 хвилини скласти і записати якомога більше іменників однини в називному відмінку з слова "Мореплавець". Перемагає той, хто складе більше слів.

Поки капітани готуються, я пропоную іншим учасникам команд перевірити свою спритність та скласти пазл «Яхта» з 20 частинок за 1хв., яка команда закінчить раніше отримує 2 бали.

Капітали здають картки .

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий I

4 Конкурс є збіркою морських законів, яким ми слідуємо в грі, а моряки в плаванні. Треба їх зібрати. За перемогу - 1 бал.

1. Сам потопай, …(а друга рятуй).
2. Пам'ятай, тільки сміливим ..... .(підкоряються моря).
3. Нудьгу ..... .(за борт).
4. Посмішка - прапор корабля, а здоровий сміх - ..... (настрій екіпажу).
5. Ніколи не сумує, …(хто на кораблі працює).
6. Дружба кріплена ..... (морським вузлом).

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий II

5 Конкурс радистів. Плавання поступово добігає кінця. І зараз в справу вступають радисти. Радисти вибирають картку зі словами, які будуть передавати. Потрібно за 3 хвилини пояснити якомога більше слів, не називаючи саме слово і не вживаючи однокореневих слів. Показувати на предмет теж не можна. Можна використовувати жести, міміку. Команда повинна якомога швидше відгадати слова, що передається своїм радистом. Переможець отримує 1 бал за кожне відгадане слово. Якщо радист вклався в 3 хвилини і передав всі слова на картці, то він може взяти ще одну.

(роздаються картки по 10 слів на кожній)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

6 Конкурс "Обережно! Мілина!" (Конкурс лоцманів і юнг). І ось уже видно рідні береги. Але щоб причалити до берега, потрібно пройти останнє випробування: обійти всі мілини, підводні камені. Допоможуть в цьому лоцмани. Хто такий лоцман? (діти : - Лоцман - провідник судів, який добре знає судноплавний шлях).

Я запрошую лоцманів і юнг обох команд. Перед вами аркуш ватману, на якому заплановано судноплавний шлях. Юнгам, у яких зав'язані очі, потрібно прокреслити фломастером цей шлях, обійшовши всі мілини. Лоцмани будуть направляти руху юнг, і віддавати команди: "Наліво! Направо! Прямо!" і т.д. Перемагає та команда, яка виконає завдання швидше і чий шлях буде найбільш вірним.

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий ІІ

7 Конкурс «Збери слово». Перед вами складені в стопки літери. Будуть звучати питання, а з отриманих вами букв ви повинні будете зібрати відповіді. Домовилися? Тоді слухайте: (кожна команда отримує пакет з буквами: к, б, у, н, д, п, з, и, р, о, а, с, т)

1) міцна мотузка на кораблі (трос);

2) мешканець річок, озер, морів і океанів (риба);

3)ділянка берега моря, річки або озера для стоянки кораблів (порт);

4) Викрик «Людина за ….!» (борт);

5) низ корабля (дно);

6) робочий одяг моряків (роба);

7) мешканець морських глибин, має клешні (краб);

8) основна частина судна (корпус).

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий ІІ

7 конкурс «Морська мова». Хлопці, а зараз ми перевіримо чи добре ви знаєте «морську мову»? Вам пропонуються назви, які ви повинні будете перевести на «морську мову» або простіше кажучи морський сленг:Правильна відповідь приносить 2 бали.

1) Кімната - каюта,

2) Кухня - камбуз,

3) Сходи - трап,

4) Передня частина корабля (ніс) - бак,

5) Задня (корма) - ють,

6) Їдальня - кают-компанія,

7) Підлога- палуба,

8) Вікно - ілюмінатор,

9) Кухар - кок,

10) Мотузка - канат.

Журі оголошує результати гри, визначає команду – переможця. Проводиться нагородження команд.

<u>IV. Підведення підсумків.</u>

Керівник: Гра закінчена. Дітки, ви - молодці! Проявили сьогодні винахідливість, кмітливість, творчість. Я дуже хочу від щирого серця подякувати вам всім за активну участь в роботі нашого гуртка.

Всім дякуємо за гру! Радий буду побачитися з вами знову!

3.2. Виховний захід «Турнір знавців технічного моделювання та дизайну»

Виховний захід «Турнір знавців технічного моделювання та дизайну»

Мета: перевірити вміння учнів логічно мислити, застосовувати всі свої знання на практиці, розвивати кмітливість, увагу учнів, виховувати в них дружелюбність, повагу до своїх товаришів, поглибити знання учнів з художнього конструювання;

Тип заняття: заняття - вікторина.

Обладнання:

– листи з завданнями конкурсів для команд;

– бланк для журі;

– листи відповідей для журі;

– оформлення дошки: плакати, кольорове назва заходу, виставка виробів вихованців тощо;

– записи легкої музики і бадьорої для початку заходу;

– призи (відзнаки).

Хід заходу.

І. Організаційний момент, попередня робота.

Перевірка готовності вихованців до заняття.

ІІ. Повідомлення теми і мети.

Керівник: - Добрий день дорогі діти! Діти, сьогодні у нас незвичайне заняття. Це буде заняття – вікторина «Турнір знавців технічного моделювання та дизайну», що присвячений всесвітнього «Дня дитячих винаходів», який святкують 17 січня.

Під час цієї гри ви покажете свої знання та вміння, які отримали і засвоїли на заняттях нашого гуртка протягом цього навчального року. Вам потрібно бути дуже уважними, зосередженими, щоб правильно виконувати всі завдання.

А що потрібно для змагання? (Діти відповідають.) Правильно, команди і журі. Отже, давайте, поділимо нашу групу на 2 команди, кожна команда придумає собі назву і вибере капітана.

Діти діляться на команди, оголошують назви команд і капітанів.

Оголошую склад журі (2-3 вихованці) та представляю ведучих.

ІІІ. Змагання.

Лунає музика, що поступово затихає.

Керівник: - Однак, перед тим як провести нашу гру ми дізнаємось про історію сьогоднішнього свята.

Ведучий І

Винахідливість - природний стан дітей. Чи знаєте ви, що поєднує водні лижі, хутряні навушники, фруктове морозиво на паличці і шрифт Брайля? Так, всі ці очевидні сьогодні предмети були винайдені дітьми.

Щорічно понад 500 тисяч дітей і підлітків винаходять різні гаджети і ігри, створюють і модифікують роботів і техніку.

Ведучий ІІ

Всі дитячі винаходи, безсумнівно, роблять наше життя зручніше і цікавіше. І сьогодні саме той день, в який потрібно порадіти винахідливості юних геніїв, оцінити значимість їх численних винаходів і заохотити різнобічні дитячі таланти.

Сьогодні у всьому світі відзначається "День дитячих винаходів" або, в іншому перекладі, "День дітей-винахідників" (Kid Inventors' Day).

Символічно, що датою Дня обраний день народження одного з видатних американців — державного діяча, дипломата, вченого, винахідника, журналіста Бенджаміна Франкліна (Benjamin Franklin).

Чудово, що свій перший винахід — пару ластів для плавання, які надягали на руки, — Бен Франклін винайшов у віці 12 років.

Ведучий І

Надалі він продовжив наукові дослідження і, провівши безліч експериментів, вніс неперевершений внесок у світову науку.

Деякі міркування вченого на багато десятків років випередили епоху.

Франклін ввів позначення електрично заряджених станів «+» і «−», навів доказ електричної природи блискавки, в 1752 році запропонував проект блискавковідводу, вперше застосував електричну іскру для вибуху пороху, отримав патент на конструкцію крісла-гойдалки, в 1784 році винайшов біфокальні окуляри. І це тільки невелика частина винахідницького спадщини вченого.

Ведучий ІІ

Юний співвітчизник Франкліна, 13-річний Бенні Бенсон в 1926 році відправив свій ескіз на конкурс Державного прапора Аляски. Синій колір символізує небо і офіційну квітку штату - незабудку, зображення сузір'я Великої Ведмедиці і Полярної зірки привели хлопчика до перемоги. Безсумнівно, прапор Аляски і сьогодні виглядає дуже стильно.

Ідея створення батуту, здавалося б, лежала на поверхні. І ось в 1930 році, спостерігаючи за змаганнями повітряних гімнастів, якийсь Джордж Ніссен звернув увагу на те, як гімнасти в кінці свого виступу стрибають на страхувальну сітку. На цьому виступ акробатів зазвичай закінчувалося, але 16-річний підліток задумався і вирішив змайструвати "пристрій", на якому можна було б підстрибувати і виконувати різні трюки в повітрі.

Ведучий І

Можна перераховувати дитячі винаходи нескінченно, згадуючи і рукавички без пальців, і паперовий пакет з квадратним дном і калькулятор - все це принесли в наше життя геніальні уми юних винахідників.

У День дитячих винаходів проходять численні демонстрації нових винаходів, конкурси, нагородження. Завжди лунає веселий сміх, жарти, музика, тому що винаходити — це природний стан усіх дітей.

Ведучий ІІ

А тепер підходимо до конкурсної програми. Щодня, ми користуємося технікою, що є в нашому в побуті. Побутова техніка — призначається для полегшення домашніх робіт, для створення комфорту в повсякденному житті людини.

Тому, перший конкурс називається «Відгадай побутову техніку». За кожну правильну відповідь на загадку команда отримує 1 бал.

1.Всю білизну позбирає
І старанно покупає.
Буде знову вся чистенька,
Незабруднена, гарненька.
(пральна машина)

2.Любить вишивку, тканини,
Сукні, светрики, гардини.
Всі їх складочки знайде!
Розізлиться – пара йде!..
(Праска)

3.Суп, морозиво, ковбаси,
Сало, м'ясо, яйця, кваси…
Все в животику ховає
І свіженьким зберігає.
(холодильник)

4.Сніг зимою, сонце літом,
Поле, що чарує цвітом -
Все на чіп він зберігає –
Дуже добру пам'ять має!
(Фотоапарат)

5.Де кого нагородили,
Де супутник запустили…
Фільми, казочки, новини
Нам транслює щохвилини.
(Телевізор)

6.Хоч і відстань розділяє,
Він нас з друзями з'єднає.
Щоб могли порозмовляти
І про все на світі взнати.
(Телефон)

7. Сміття все попідбирає,
І пилинки позбирає.
Нам надійний помічник,
Працьовитий робітник.
(Пилосос)

8. Кілобайти, гігабайти,
Папки, файли, блоги, сайти…
Знань чимало різних має,
Цілий світ про нього знає.
(Комп'ютер, ноутбук)

9. Функцій в нього є чимало:
Перемеле м'ясо й сало.
Може моркву покришити,
Свіжий сік для нас зробити.
(Кухонний комбайн)

10. Розморожувати вміє,
Що потрібно – розігріє.
Піцу зробить за хвилину,
Нагодує всю родину.
(Мікрохвильова піч)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

І продовжимо нашу тему, загадками про транспорт.

Тра́нспорт – це сукупність засобів, призначених для переміщення людей, вантажів, сигналів та інформації з одного місця в інше. Транспорт – це одна з галузей господарства будь-якої країни, що забезпечує перевезення різних типів (пасажирів, вантажів, тощо). Поєднання різних видів транспорту, транспортних вузлів та магістралей утворюють транспортну систему країни. За кожну правильну відповідь отримуєте 1 бал.

1.Кінь сталевий Вівса не просить, Але оре і косить. (Трактор)

2. Покрути його педалі — Й повезе в далекі далі. Є звичайний, є гірський, Жовтий, білий, голубий…(Велосипед)

3. В синім небі путь моя, Швидше всіх літаю я. Маю крила, хоч не птах. Люди звуть мене …(Літак)

4. Є великий, є малий, З вантажами, легковий. По дорогах поспішає, У собі людей катає. (автомобіль)

5. Ні сани, ні віз, а їде без коліс. (Човен)

6. Пасажирський чи товарний Металевий він і гарний. Все ховає у вагонах І стає лиш на перонах (потяг)

7. Через море – океан, В сильний шторм чи ураган Впевнено вперед прямує, А на ньому люд мандрує.(Корабель)

8. Землю рити я допомагаю, замість тисячі лопат я один копати рад. (Екскаватор)

9. Як сідаєш — він бурчить, По дорогах швидко мчить. Та шолом слід одягати І права водійські мати.(мотоцикл)

10. По маршруту вас везуть І квиточки продають. З вигляду продовгуватий, Але зовсім не рогатий.(автобус)

11. Вгору ріжки підіймає І в дорогу вирушає. Їздить тільки у містах, В будні дні і по святах.(тролейбус)

12. По полю ходить, жне, косить, Зерно молотить, хліба не просить.(Комбайн)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий ІІ

А ми з Вами переходимо до третього конкурсу «Бліц-турніру «Що я знаю про художнє конструювання?». Зачитуються питання, відповідатиме та команда, яка першою подасть звуковий сигнал. За кожну правильну відповідь команда отримує 1 бал. Якщо одна з команд помиляється, можливість відповісти отримує її суперник. Почали!

1. В основі художньо-конструкторської діяльності лежить…(Композиція).
2. Відношення розмірів об'єкта, виконаних без спотворень, до інших номінальних значень…(масштаб).
3. Стале відношення двох змінних величин ..(пропорційність)
4. Необхідний для отримання гармонійного розподілу яскравості. (контраст)
5. Чіткий порядок у розміщенні, поєднанні елементів частин відповідної структури виробів (симетрія)

6. Спосіб подання, формування поверхні твору. Загалом її поділяють на природну і технологічну (фактура)

7. Природний візерунок на поверхні розрізу деревини, деяких мінералів, рогу, утворений різноманітними шарами матеріалу. (тектура)

8. Семантичний засіб композиції, що з часом замінює символ (емблема)

9. Властивість тіл викликати те чи інше зорове відчуття згідно зі спектральним складом відбитого або випромінюваного ними світла (колір)

10. Творчий метод, процес і результат художньо-технічного проектування промислових виробів, їхніх комплексів і систем, орієнтований на досягнення найповнішої відповідності створюваних об'єктів і середовища загалом потребам людини, як утилітарних, так і естетичних (дизайн)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

Мистецтво спілкуватися дуже важливе для людини. Дуже важливо розуміти і підтримувати один одного. І тому третій тур нашого турніру називається «Зрозумій мене». Кожен учасник витягає картку з завданням завдання і намагається пояснити слово на картці.

Слова підібрані подані за темою «Винаходи,що змінили світ».

1. Колесо

(після відгадки ведучий: Першим, як і годиться в списку буде колесо, винайшли його ще в 3500 році до н.е. і до сьогоднішнього дня воно ще не застаріло, хоча трохи змінилосяю. Завдяки цьому винаходу, людині стала посилу будь-яку відстань на суші.)

2. Цвях

(після відгадки ведучий: саме на них тримається цивілізація, цьому винаходу більше двох тисяч років, після того, як людина навчилася працювати з металом, і донині — це найбільш затребувана технологія.)

3. Компас

(після відгадки ведучий: просто таки геніальний винахід, який вдихнув нове життя в мореплавання, більше не потрібні зірки, що б визначити своє місце розташування. Він сприяв географічним відкриттям і стимулював розвиток торгівлі.)

4. Друкарський верстат

(після відгадки ведучий: рукарський верстат, який в 1440 році був винайдений Йоганном Гутунбергом і поклав початок епохи друкованого слова.)

5. ДВС (двигун внутрішнього згоряння)

(після відгадки ведучий: це революційний механізм, який дозволив перетворювати енергію в механічну роботу. Винайшли його в другій половині дев’ятнадцятого століття. Це як би спадщина колеса.)

6. Електрична лампочка

(після відгадки ведучий: До винаходу електричної лампочки люди сиділи в темряві вечорами або запалювали свічки, лампи на маслі або які-небудь факели, як в стародавні часи. Винахід лампочки дозволив позбутися небезпеки, яку представляли собою освітлювальні «прилади», які використовують вогонь. Завдяки електричній лампочці приміщення стали освітлюватися добре і рівномірно. Зараз ми розуміємо, яке велике значення має лампочка тільки тоді, коли нам відключають електрику.)

7. Телебачення

(після відгадки ведучий: Одним із самих чудових винаходів XX століття є телебачення. Як і інші складні технічні рішення, телебачення з'явилося і розвинулося завдяки зусиллям багатьох винахідників.

У 1911 р. професор Петербурзького Технологічного університету Б. Розінг вперше в світі продемонстрував зображення на скляному екрані електронно-променевої трубки.

У 1928 року винахідник Борис Грабовський знайшов спосіб передачі рухомого зображення на відстань. А в 1929 році в США Володимир Зворикін розробив Високовакуумні приймальню електронно-променеву трубку, названу їм кінескопом. Надалі вона і її модифікації використовувалися у всіх телевізорах.)

8. Телефон

(після відгадки ведучий: У 1878 році був запатентований телефон. І з тих пір, стало можливим, раніше неймовірне — спілкування людей на великій відстані.)

9. Інтернет

(після відгадки ведучий: Інтернет – величний винахід людства! Саме завдяки йому стало можливим мало не все. Відстані перестали бути перешкодою для спілкування, передача будь-яких даних на відстані. Роком народження всесвітньої павутини вважається 1960, коли була створена перша мережа, яка свя'зувала кілька комп'ютерів між собою.)

10. Окуляри

(після відгадки ведучий: Окуляри, як їх колись називали – стікла прозріння. Можливість бачити краще, людству подарували італійці. Перші окуляри були зроблені в Пізі в 1280-ті роки. Вони могли підійти лише далекозорим (лінзи для короткозорих з'явилися в XVI столітті). Всього за пару десятиліть окуляри поширилися по всій Італії.)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий II

Молодці! А тепер переходимо до пятого конкурсу під назвою «Дизайнерський семафор». Умови конкурсу незмінні. Кожна з команд повинна визначити вид дизайну за ознаками зображеними на картках. Кожна правильна відповідь - 3 бали. Капітани команд витягують по три картки.

Картки завдання:

Web- дизайн – це проектування оригінальної структури Web сайту, із застосуванням технічних та кольорових рішень, які можуть забезпечити зручність використання і естетичне сприйняття сайту.

Графічний дизайн - проектування знаків, логотипів, символів, що включає в себе послуги дизайнерів, які створюють дизайн поліграфічної продукції, послуги арт- дизайну

та стайлінг- дизайну, які приділяють особливу увагу вираженості потрібних предметів. Це комбінація змісту і форми, унікального вираження і реалізації даних.

Інформаційний дизайн (Медіадизайн) - це певний вид художньо-технічного оформлення та відображення інформації, з урахуванням психологічних моментів сприйняття інформації, функціональних особливостей відображення інформації, естетики візуального відображення інформації та багатьох інших факторів.

Ландшафтний дизайн - озеленення садових ділянок, благоустрій території, організація насаджень, застосування невеликих архітектурних об'єктів.

Промисловий дизайн - процес проектування промислових об'єктів, який охоплює дуже широке коло об'єктів: від дрібниць для дому аж до наукомістких, високотехнологічних виробів. Дизайн комп'ютерної техніки, засобів зв'язку, транспортний дизайн є найбільш відомими видами промислового дизайну. Його об'єктами є: побутова техніка взуття, одяг, автомобілі, механізми, знаряддя праці, і аксесуари.

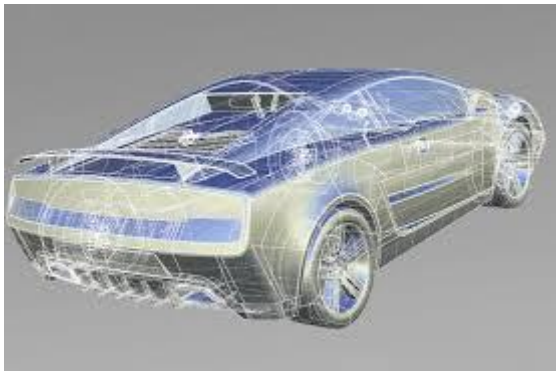

Рекламний дизайн - це певний комерційний вид мистецтва, в основі якого лежить досягнення прибутку, а не саме мистецтво.

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

Наступний наш конкурс носить назву «Хвилинка веселинка» . Ми з вами спробуємо розгадати загадки-жарти. Правильна відповідь приносить 1 бал.

Чи буває душа в п'ятах?
Чи є ноги у книжки?
У якому фразеологізмі згадується таблиця множення?
Що можна ламати без рук і без усякого знаряддя?
Коли беруть ноги на руки?
Чи можна сказати: майстер на обидві руки?
Чи можна вийти сухим з води?
Кому може бути море по коліна?
Чи можна носити воду в решеті?
Хто може зробити з мухи слона?
Коли енциклопедія може бути ходячою?

Відповіді: 1) Буває, особливо коли дуже злякатися. 2) Напевно, є, бо говорять, що взяв книгу догори ногами. 3) Зрозуміло, як два на два чотири. 4) Ламати голову. 5) Коли втікають. 6) Можна, бо у людини дві руки. 7) Качка і гуска можуть вийти сухими з води. 8) П'яному може бути море по коліна. 9) Можна, якщо під нього підставити якусь посудину. 10) Фантазер. 11) Коли голова на плечах.

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий ІІ

Ну що ж? Трішки розвеселилися? А тепер переходимо до конкусу «Швидше, швидше, швидше…», питання стосуються основ технічного моделювання. Ви повинні будете дати правильну відповідь на задані питання, як можна скоріше, якщо Ви не знаєте відповідь, то кажете «Дальше», і переходите до наступного питання. Правильна відповідь 1 бал.

Перший блок питань:

1. Як визначити вік спиляного дерева?
2. Чим забивають цвяхи?
3. Як називається речовина, за допомогою якої з'єднують паперові деталі?
4. Назвіть прізвище відомого українського авіаконструктора, який винайшов гелікоптер?
5. З яких основних частин складається планер?
6. Які ви знаєте види транспорту?
7. Рівносторонній трикутник має периметр 9 см. Чому дорівнює його сторона?
8. З чого виготовляють цвяхи?
9. Як називається літак, який злітає з води і здійснює на неї посадку?
10. Як називається механічний прототип людини?

Другий блок питань:

1. Якому кораблю не страшні криги Північно-льодовитого океану?
2. Для чого кораблю потрібен якір?
3. Які три стани речовини ви знаєте?
4. Які вантажі перевозять в автоцистернах?
5. Що небезпечніше: грім чи блискавка?
6. Які засоби безпеки є на сучасних автомобілях?
7. Яким папером зачищають дерев'яні поверхні?
8. Який папір потрібен для копіювання ескізу малюнка?
9. Де найгірше розпилюється стовбур?
10. Як називається майстерня, де виготовляють дерев'яні деталі?

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

Дуже добре! Ви швидко впорались з даним завданням, а зарз Вам необхідно буде поєднати винахід з його автором. Правильна відповідь 2 бали.(роздаються картки з винаходами та картки з винахідниками)

Гелікоптер – Ігор Сікорський

Штрих-код - Норман Вудлен

Рентген – Вільгельм Конрад Рентген

Перший автомобіль - Карл Бенц

Перша лампочка - Томас Едісон

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий І

Останній наш конкурс (восьмий) – це «Дуель капітанів ». Кожен капітан дає відповідь на поставлене питання, що стосуються галузі мистецтва. За кожну правильну відповідь команда отримує - 1 бал.

1. Автор всесвітньовідомої КНИГИ «Кобзар». (Шевченко)
2. Хто з видатних українських художниць зображував на картині переважно квіти? (К. Білокур)
3. Яка найбільша ,картинна галерея у світі? (Ермітажу Санкт-Петербурзі)
4. Країна пірамід і вічних таємниць. (Єгипет)
5. Назва вежі, яку хотіли збудувати до висоти самого Бога. (Вавилонська)
6. Назва виду декоративно-прикладного мистецтва: розпис писанок. (Писанкарство)
7. Автори Гімну «Ще не вмерла України». (Вербицький, Чубинський)
8. Вид мистецтва, де зображення передається лініями і штрихами. (Графіка)
9. Жанр, присвячений зображенню природи, краєвидів міст і сіл. (Пейзаж)
10. Що зображують на картинах історичного жанру? (Історичні події та діячів історії)
11. (Резерв) Софіївський собор — вид образотворчого мистецтва. (Архітектура)

Журі підраховує та оголошує результат конкурсу.

Ведучий ІІ

Конкурсні запитання закінчилися, і у нас залишилося лише підбити підсумки та оголосити переможця.

Журі оголошує результати гри, визначає команду – переможця. Проводиться нагородження команд.

Керівник: -За результатами сьогоднішніх змагань перемогу отримала команда _____.

Давайте привітаємо один одного оплесками!

Дітки, ви - молодці! Проявили сьогодні винахідливість, кмітливість, творчість. Я дуже хочу від щирого серця подякувати вам всім за активну участь в роботі нашого гуртка.

Сподобалося вам змагатися?(Діти відповідають)

Дякую всім за гру та до нових зустрічей у інтелектуальних іграх!

3.3. Гра брейн – ринг « Я знаю все!»

Гра брейн – ринг « Я знаю все!»

Мета: навчати самостійно набувати знання; розвивати пізнавальні інтереси і здібності, потребу глибокого і творчого оволодіння знаннями, прагнення постійно знайомитися з найсучаснішими досягненнями науки і техніки; виховувати позитивні мотиви до навчальної діяльності, створювати умови для самореалізації учнів.

Обладнання: Емблеми команд, картки із завданнями, мультимедійний проектор, бланки для відповідей.

Хід гри

Привітання.

Цитати.

Найкращий з усіх скарбів – знання.

Його не можна ні вкрасти, ні загубити, ні знищити.

Григорій Сковорода

Розум полягає не лише у знанні, але й у вмінні застосовувати ці знання.

Арістотель

Керівник гуртка:

- Доброго дня! Сьогодні у нас незвичайне заняття на якому ми спробуємо показати не наші вміння, а наші знання. Отож, розпочнемо гру!

(Представлення команд)

(Представлення журі.)

Капітани підходять і вибирають листки з номерами, в якому порядку будуть грати команди та капітани.

Зачитування правил гри.

Початок гри

Раунд 1(правильна відповідь 1 бал)

Раунд 2(правильна відповідь 3 бали)

Після другого раунду конкурс «Відгадай техніку за ребусом », журі підраховує бали. (правильна відповідь 1 бал)

Раунд 3(правильна відповідь 2 бали)

Після раунду 3 конкурс «Мозковий штурм – асоціація до слова «транспорт », журі підраховує бали. (правильна відповідь 1 бал)

Конкурс капітанів.(10 питань кожному)

Підведення підсумків, нагородження переможців.

Раунд 1

Питання 1 раунду:

1. Пристрій, за допомогою якого піднімають вантаж. (Кран.)
2. Складні літальні апарати. (Літаки.)

3. Великі машини, які морями перевозять пасажирів і вантажі. (Кораблі.)

4. Який винахід вперше дозволило людям злетіти в повітря?

(Повітряна куля)

5. Який винахід зробило Альфреда Нобеля знаменитим?

(Динаміт)

6. Що винайшли брати Люм'єр?

(Кінематограф)

7. Який спосіб обробки продуктів для знищення бактерій і мікроорганізмів отримав назву по імені його винахідника?

(Пастеризація)

8. Якому вченому належить винахід системи координат в математиці?

(Декарту)

9. Що використовував при прийомі на роботу в свою лабораторію знаменитий винахідник Томас Едісон?

(Тест на загальну ерудицію)

10. Для чого служила трубка в першому телефоні, винайденим Олександром Беллом?

(Для передачі і прийому)

11. Що продавалося під маркою «Медична папір Гайетті»?

(Туалетний папір)

12. Громадянином якої країни був винахідник телеграфного коду Морзе?

(США)

13. Де був винайдений футбол в його сучасному варіанті?

(Англія)

14. Який з цих полімерів використовують для захисту сковорідок від пригорання?

(Тефлон)

15. Що в 1936 році придумав власник мережі супермаркетів в Оклахомі Сільван Голдман?

(Візок для покупок)

16. Хто винайшов крутильні ваги?

(Шарль Огюстен де Кулон)

Питання раунд 2"Галерея великих вчених"

1. Вчений, який першим вказав на існування явища інерції. (Г. Галілей)

2. Вчений і винахідник, засновник вітчизняної космонавтики. (К. Е. Ціолковський)

3. Один з найбільших фізиків і математиків світу. Він сформував основні закони механічного руху. (І. Ньютон)

4. Вчений-електротехнік, винахідник лампи з електричною дугою. (П. Н. Яблочков)

5. З його ім'ям пов'язано встановлення першої в світі телеграфного зв'язку між Америкою і Європою і абсолютна шкала температур. Хто це? (У.Томсон)

6. Народився у Франції в м Ліоні. Зацікавившись дослідами Ерстеда по дослідженню магнітних властивостей струму, сам вивчає ці явища і за три місяці роботи робить 10 повідомлень про взаємодію струмів. Назвіть цю людину. (А.М. Ампер).

Конкурс «Відгадай техніку за ребусом »

космос

мотоцикл

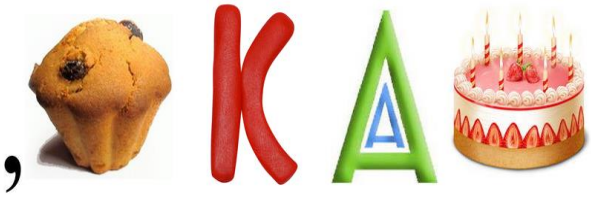

екскаватор

корабель

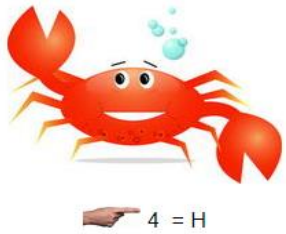

кран

літак

танкер

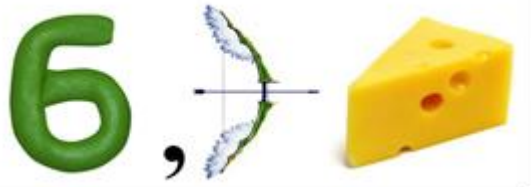

буксир

метро **самоскид**

Раунд 3

1.Який предмет побутової техніки був винайдений в 1901 році?

прасувальна машина

пральна машина

холодильник

<u>електричний пилосос</u>

2.Хто, за однією з версій, винайшов радіо?

Альберт Ейнштейн

<u>Олександр Попов</u>

Марія Склодовська-Кюрі

Білл Гейтс

4.Який з перерахованих музичних інструментів названий не по імені його винахідника?

саксофон

терменвокс

<u>серпент</u>

сузафон

5.Ініціалами якого композитора винахідник Євген Мурзін охрестив своє дітище - перший в світі оптичний музичний синтезатор АНС?

Антоніо Спадавеккіа

Олександр Спендіаров

Олександр Сєров

<u>Олександр Скрябін</u>

6.В якому році П. Н. Яблочков запатентував перший трансформатор змінного струму?

<u>1876</u>

1816

1906

1 846

7.Як називається охоронний документ, що видається винахіднику?

<u>патент</u>

атестат

грамота

посвідчення

8.Хто першим "винайшов" папір?

оси

мавпи

птахи

бджоли

9.Що винайшов в XIX столітті англієць Джордж Стефенсон?

пароплан

паровоз

пароплав

парашут

10.Що з цього не входить в Чотири великих винаходи китайців?

папір

телевізор

Компас

порох

11.Який з цих звуконосіїв винайдений пізніше інших?

грамплатівка

Компакт-касета

Компакт диск

Міні-диск

12.Яка верхній одяг була названа по імені шотландського хіміка, винахідника спеціально обробленої тканини?

Макінтош

Тренчкот

Альмавіва

Болівар

13.Що винайшов Жак-Ів Кусто?

ласти

підводний кінокамеру

Батискаф

Акваланг

14.Яке з цих винаходів з'явилося пізніше за інших?

паровоз

літак

пароплав

автомобіль

15.Який винахід Джорджа Ниссена послужило появі нового виду спорту?

бруси

колода

жердину

батут

15.Як називається газовий пальник для нагрівання і прожарювання, широко застосовувана в наукових лабораторіях, що отримала своє ім'я на честь винахідника?

пальник Бутлерова

пальник Бунзена
пальник Киппа
пальник Либиха

16.Який з цих звуконосіїв винайдений раніше інших?
Компакт-касета
грамплатівка
Компакт диск
Міні-диск

17.У якому столітті була винайдена туш для вій?
XIX н. е.
XVI н. е.
XX н. е.
II до н. е.

18.Який прилад в емігрантській пресі незабаром після винаходу називали «радіоглядітель»?
Радар
Телефон
телевізор
грамофон

19.Яка тварина, за легендою, надихнуло Марка Брюнеля на винахід прохідницького щита, що застосовується при будівництві тунелів?
Корабельний черв'як
Дощовий черв'як
Капустянка
Крот

20.Який винахід прославило прізвище фабриканта Джона Ундервуда?
порохотяг
кулемет
кавоварка
друкарська машинка

Конкурс «Мозковий штурм – асоціація до слова «транспорт »

(за 1 хвилину потрібно назвати як найбільше асоціацій до слова «транспорт»)

Примірні асоціації: машина, автобус, автомобіль, поїзд, пересування, тролейбус, літак, дорога, метро, трамвай, логістика, рух, маршрутка, перевезення, вантажівка, квиток, гужовий, місто, авто, колесо, зупинка, шосе, їзда, шлях, мегаполіс, колеса, корабель, швидкість, вантаж, маршрут, шум, транспортир, переміщення, переїзд, таксі, велосипед, мотоцикл, поїздка, віз, засіб, двигун, трубопровід, пароплав, паровоз, проїзд, зореліт, залізниця, авіація, килим-літак, подорожі, машини, літаки, візок, комфорт, пазік, пасажири, аеромобіль, водій, ранок, пересадка, рейки, кільце, судно, гул, транзит, порожнеча, космічний корабель, кабріолет, права, кран, проїзний, газель, послуга, скутер, метрополітен, майбутнє, подорож, виліт, танк, тачка, схема, мітла, час, різноманітність, мопед, розв'язка, труби, сани, порт, електричка, будні, коляска, протокол, верблюд, газ, інфраструктура, рух, перемотування, механізм, поручні, човник, розклад, солярка, пробка,

автостоп, кінь, екіпаж, міст, трактор, підземка, перехід, фура, дирижабль, станція, водіння, вертоліт, пішохід, пасажир, ракета, лайнер, стійка, флот, покажчик, попутник, нло, деренчання тощо.

Конкурс капітанів «Так чи ні».

(ведучий зачитує кожному капітану свої питання, а відповідь має бути так чи ні)

Питання 1 капітана

1. Не так давно вчені виявили туманність, яка складається в основному з етилового спирту?

Відповідь: Так.

2. Алхіміки змогли отримати сірчану кислоту ще в XIV столітті?

Відповідь: Ні, ще раніше - в X столітті.

3. Ще в 273 році нашої ери китайці робили сплави, що складаються з 85% алюмінію з магнієм і міддю?

Відповідь: Так.

4. У розплавленому олові галій буде плавати не, змішуючись?

Відповідь: Ні. Галій розплавиться, бо його температура плавлення всього 30 ° С.

5. Білий фосфор алхімік Бранд отримав з соку берези?

Відповідь: Ні, з сечі.

6.Орнітолог Ганусевич ніколи більше не бачив окільцьованих їм пташенят орлана після того, як вони виросли, тоді як дорослих птахів став «впізнавати в обличчя» майже кожного літа?

Відповідь: Так, дорослі птахи не пускають на свою територію виросли пташенят.

7. Найбільше в світі винаходиться велосипедів і засобів для рощення волосся?

Відповідь: Так.

8. До 1984 року жителі будь-якої країни загалом могли бачити телефон?

Відповідь: Ні. Жителі Бутану не могли бачити телефон, так як в їх країні телефону не було до цього року.

9. 15% людей не знає, що Сонце - це зірка?

Відповідь: Ні - цього не знає близько 45% людей.

10. Вологе повітря більш щільне, тому тиск перед дощем збільшується?

Відповідь: Ні. Тиск падає, так як повітря менш щільне.

Питання 2 капітана

1. Водяна пара має вигляд білих клубів?

Відповідь: Ні, він невидимий, це туман (конденсат) білого кольору.

2. Великі швидкості руху викликають перезавантаження організму?

Відповідь: Ні, перезавантаження викликає прискорення.

3. Літак злетить швидше, якщо він буде розганятись за вітром?

Відповідь: Ні. Навпаки, якщо літак розганяється проти вітру, збільшується підйомна сила крила.

4. Окріп швидше загасити вогонь?

Відповідь: Так.

15. Сифон може діяти і в вакуумі?

Відповідь: Так.

16. Середньовічні вчені вважали за краще форму діалогу в своїх працях, щоб читач не міг здогадатися, яка точка зору автора?

Відповідь: Ні. Так краще можна уявити різні точки зору.

17. З крана самовара капають важчі краплі, коли вода холодна?

Відповідь: Так.

18. У журавлині міститься лимонна кислота?

Відповідь: Так.

19. Конструктори тепловозів прагнуть зменшити їх вагу?

Відповідь: Ні. Вага потрібна для кращого зчеплення коліс з рейками.

20. Для осіб деяких професій може бути не тільки сім п'ятниць на тижні, а й десять п'ятниць в лютому?

Відповідь: Так. Якщо в цьому лютому п'ять п'ятниць згідно з календарем, то для члена екіпажу корабля, що відправляється щочетверга з Росії на Аляску, може бути десять п'ятниць на тижні, так як він перетинає лінію зміни дат.

Ось і підійшла до завершення наша гра. Слово надається журі.

Під мелодію урочистої пісні відбувається вітання переможців інтелектуальної гри з врученням подяк та грамот.

3.4. Інтерактивний бліц-турнір до Всесвітнього дня авіації та космонавтики

Інтерактивний бліц-турнір до Всесвітнього дня авіації та космонавтики

Мета: познайомити з історією святкування Всесвітнього дня авіації і космонавтики та на основі набутих знань, закріпити знання про авіацію та космонавтику;

розвивати творчі здібності,інтерес до технічної творчості,мислення, знання про космос та авіацію, фізичні основи польоту, прививати цікавість до пізнання авіакосмічних технологій;

виховувати увагу, спостереження.

Тип заняття: бліц-турнір.

Обладнання: ноутбук або проектор.

І. Організація групи. Привітання гостям.

Хід заходу

І .Організаційний момент

ІІ. Проведення виховної години

1. Оголошення теми

Керівник гуртка:

- 12 квітня все людство відмічає Всесвітній день авіації та космонавтики. Це свято з'явилось на честь першого польоту у космос людини і тим самим воно підкреслює ***нестримну жагу людського роду до пізнання нових знань***. Бажаю і Вам у цей день замислитись над своїм існуванням і від душі захотіти дізнатися про навколишній світ більше!

- Ера польотів людини спочатку на літаку, а потім і у космічному кораблі відкрила для людства принципово **нові можливості у подоланні відстані та швидкості руху**. У цей знаменний день варто пам'ятати, що можливості нашого пізнання не обмежені, і за **наявності наполегливої праці та терпіння** ми **можемо здолати будь-які перешкоди**.

- В цей день, **12 квітня, у 1961 році** громадянин СССР старший лейтенант Юрій Олексійович **Гагарін** на космічному кораблі **"Восток"** вперше в світі здійснив орбітальный політ навколо Землі, відкривши епоху пілотуємих космічних польотів. Він здійснив один виток довкола земної кулі, який тривав **108 хвилин.**

Сьогодні ми перевіримо як багато ви знаєте про авіацію та космос і проведемо Інтерактивний бліц-турнір до Всесвітнього дня авіації та космонавтики.

Правила гри наступні:

1. Група ділиться на дві команди.
2. Обирається капітан.
3. На екрані проектора зявляється запитання, відповідає першою команда, учасник якої раніше підняв руку.
4. Якщо відповідь не вірна, то право відповіді переходить до іншої команди.
5. Перемагає команда яка набере найбільшу кількість балів.

Розпочинаємо нашу гру. Бажаємо всім успіху.

Керівник гуртка:

- Переходимо до першого раунду де будуть задані питання з історії авіації. За кожну правильну відповідь команда отримує 2 бали. Увага на екран!

1.Перед вами винищувачі другого, третього, четвертого і п'ятого поколінь. Знайдіть літак 3-го покоління. (Слайд 1)

Відповідь: третє фото.

2. На фото три проекції літака. Якого?
(Слайд 2)
Відповідь: Су-30

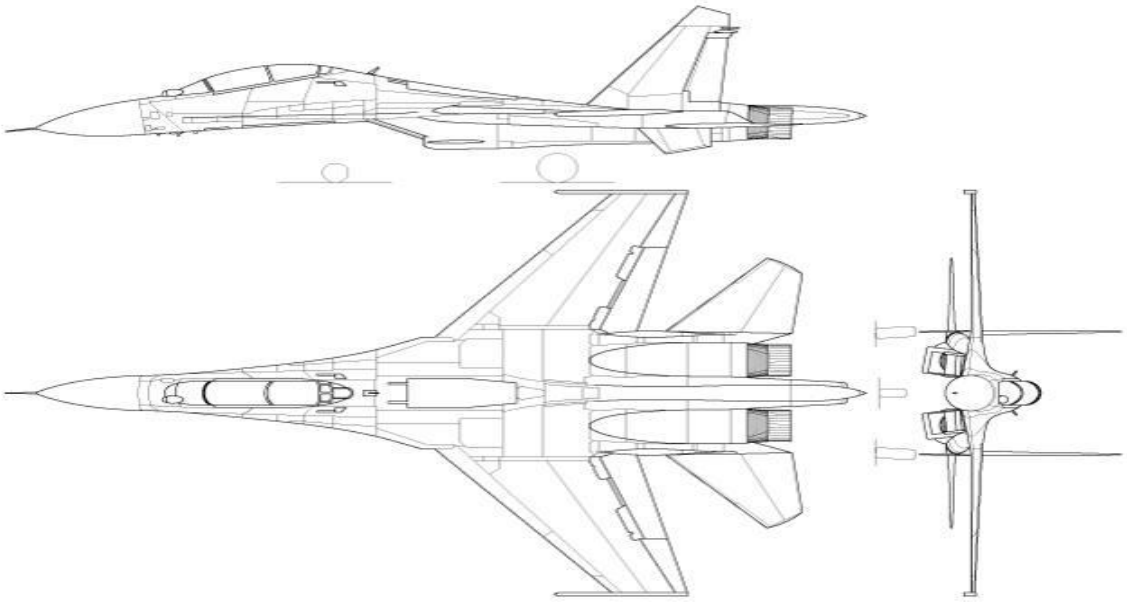

3.А це ще що за літак?

(Слайд 3)
Відповідь: китайский самолет J-11

4.А ось Су-35, зроблений на базі Су-27УБ. З якої частини конструкції його легко відрізнити від серійного Су-27?

(Слайд 4)
Відповідь: По передньому шасі

5.Перед вами чотири літаки. На якому фото зображений не МІГ-29?
(Слайд 5)
Відповідь: Це все МІГ-29

6. На фото спільний політ «Стрижів» і «Російських витязів». На яких винищувачах вони виконують пілотування?
(Слайд 6)
Відповідь: Су-27 та МІГ-29

7.Перед вами фронтовий бомбардувальник Су-24м2. Скільки точок підвіски озброєння має даний літак?

(Слайд 7)

Відповідь: 8 точок підвіски

На фото представлені чотири літаки. На якому з них зображено Су-25?

(Слайд 8)

Відповідь: на другому

9. У нас питання про стратегічні бомбардувальники. Що це за літак на фотографії? (Слайд 9)
Відповідь: ТУ-95МС

10. Вкажіть назву літака зображеного на картинці.
(Слайд 10)
Відповідь: *Ан-225 «Мрія»*

Керівник гуртка:

Ну, що ж молодці! З цим ви швидко упорались. А тепере переходимо до наступного раунду. У цьому рауді до питання вам буде пропонуватись варіанти відповідей з яких ви обираєте вірну, а правильна відповідь на питання принесе вам 3 бали. Уперед!

1. З якою періодичністю на Землі злітають і сідають літаки? (Слайд 11)

1. Кожні 2 секунди
2. кожні 2-3 секунди при хороших метеоумовах
3. Раз в хвилину
4. Кожні 5 секунд
5. Кожні 10 секунд

Відповідь: Кожні 2 секунди

2.Що означають букви в назві літака ИЛ-1: (Слайд 12)

1. винищувач легкий
2. Літак розроблений під керівництвом конструктора С. В. Іллюшина
3. Нічого не означає, просто серійний номер
4. Зроблено в Іжевську на авіабудівному заводі ім. Леніна

Відповідь: Літак розроблений під керівництвом конструктора С. В. Іллюшина

3. Який найбільший в світі пасажирський літак? (Слайд 13)

1. Boeing 747
2. Airbus A380
3. Іл-96
4. Ту-144

Відповідь: Airbus A380

4.Самий вантажопідйомний літак в світі - це ... (Слайд 14)

Ан-225 «Мрія»
Ан-124 «Руслан»
Lockheed C-5 Galaxy
Hughes H-4

Відповідь: Ан-225 «Мрія»

5. На яких вертольотах виступає пілотажна група «Беркути»? (Слайд 15)

1. Ка-50 «Черная акула»
2. Ка-52 «Аллигатор»
3. Ми-35М
4. Ми-28Н

Відповідь: Ми-28Н

6. Яка з перерахованих груп виконує фігури вищого пілотажу на важких винищувачах? (Слайд 16)

«Російські витязі»
«Стрижі»
«Соколи»
"Перший політ"

Відповідь: «Російські витязі»

7. Що станеться, якщо блискавка вдарить в літак? (Слайд 17)

1. Людей на борту може вбити струмом
2. Літак загориться
3. Можливі невеликі пошкодження обшивки, які не становлять загрози

Відповідь: Можливі невеликі пошкодження обшивки, які не становлять загрози

8.Чого не варто робити пасажирам при посадці літака? (Слайд 19)

1. розмовляти один з одним
2. спати
3. аплодувати пілотам
4. молитися вголос

Відповідь: аплодувати пілотам

10.Чому під час польоту пілотам дають їжу для пасажирів різного класу?

1. щоб другий пілот знав своє місце
2. щоб уникнути отруєння обох пілотів
3. щоб уникнути можливого отруєння обох пілотів. Якщо з одним з пілотів подібне станеться, інший зможе продовжити пілотування повітряного судна.
4. тому що вони харчуються в різний час
5. щоб вони знали, чим годують пасажирів

(Слайд 20)

Відповідь: Щоб уникнути отруєння обох пілотів

Керівник гуртка: І це завдання вам було підсилу! Молодці!

І перед тим як перейти до третього завершального рауду, кожний член команди може принести команді додаткові бали, якщо прийме участь у змаганні на швидкість. Гра має назву «Я пілот», кожному гравцеві за 30 секунд з газети потрібно зробити пілотку та одягнути її на голову. Кожна вірно зроблена пілотка приносить команді 1 бал.

(Роздаються газети) По команді почали!

Схема виготовлення пілотки:

Щоб зробити в кілька кроків пілотку з газети, обраний лист потрібно розгорнути на столі.

По вертикалі лист згортається удвічі.

Верхній кут з правого боку складається.

Те ж саме робиться з лівим куточком газети.

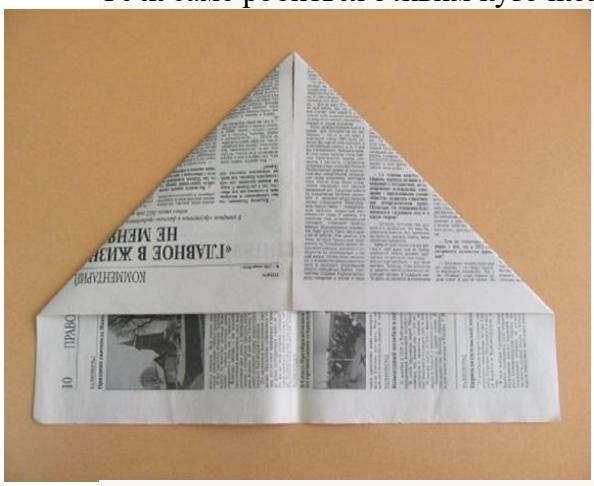

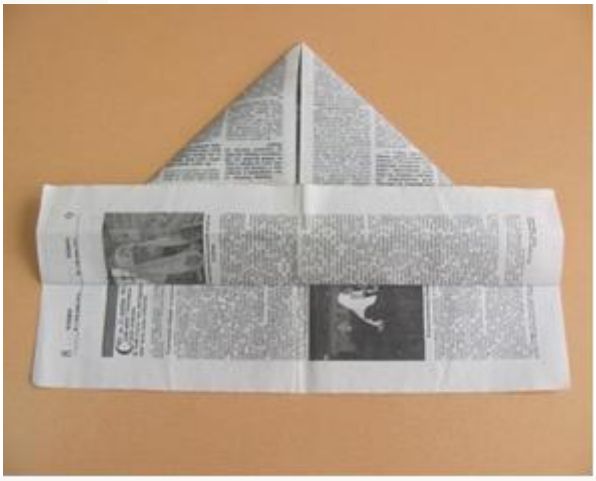

Тепер нижня частина паперової заготовки складається по горизонтальному вектору.

Отримана заготовка з паперу перевертається.

Далі у фігури потрібно скласти правий куточок приблизно на 6 см.

Таким же чином слід вчинити з лівим кутом.

Потім потрібно скласти знизу правий кут майбутньої пілотки до горизонтального вектору.

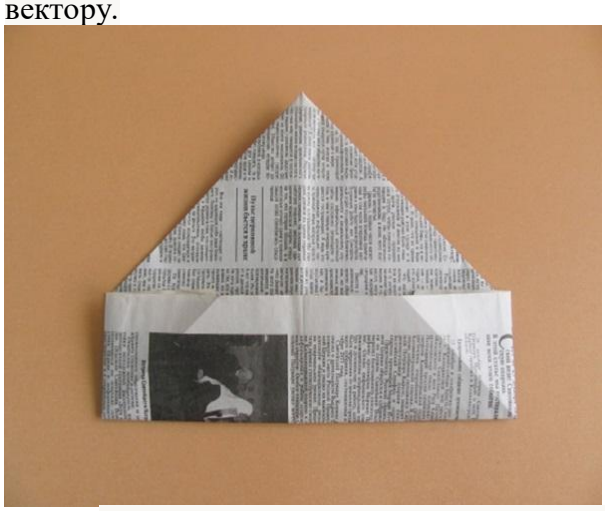

Потім такі ж дії проводяться по відношенню до лівого нижнього куточка отриманої фігури.

(Проходить змагання)

Керівник гуртка:

Молодці! Дуже добре постарались!Тоді приступаємо до третього раунду, де відповідь на питання мають дати капітани порадившись з командою 30 секунд. Готові відповідати? Кожна правильна відповідь приносить команді 4 бали.

1.Космонавти теж плачуть. А як це відбувається?

Відповідь: Сльози в космосі змінюють свій колір на жовтий і доставляють неприємні відчуття

Сльози не течуть вниз, як на Землі, а залишаються на місці. Вони збираються навколо очного яблука

2. Що таке реголіт?

Відповідь: місячний грунт

3.Як називається єдиний в світі бойовий вертоліт, в кабіні якого пілоти сидять поруч, а не один за одним, в результаті чого вдається домогтися високої злагодженості дій льотчиків?

Відповідь: Ка-52 "Алігатор"

4. Що означає слово "космонавтика"?

Відповідь: Космонавтика - це наука про польоти літальних апаратів у світовий простір, і вид людської діяльності, спрямований на пізнання космосу і космічних об'єктів технічними засобами. Космонавтика - величезний каталізатор науки і техніки, що став за короткий строк одним із найголовніших рушіїв світового науково - технічного прогресу. Вона стимулює розвиток електроніки матеріалознавства, машинобудування, енергетики і багатьох інших галузей.

5. Брати Монгольф'є в XVIII в. побудували першу повітряну кулю, чим вона булла наповнена?

Відповідь:Гарячим повітрям

6. Як називався космічний корабель, яким керував Юрій Гагаріни?

Відповідь: Восток -1

7. У серпні 1913 р російський авіатор Петро Нестеров першим виконав «мертву петлю» - фігуру вищого пілотажу, до цього вважалася неможливою. Як інакше тепер називають «мертву петлю»?

Відповідь: Петля Нестерова

8. Що в перекладі з латинської означає «авіація»?

Відповідь: птах

9. Як називається несуча поверхня літака?

Відповідь: крило

10. Межею який Галактики обмежується освоєння космосу людиною?

Відповідь: Чумацький шлях

11. Що призначене для тренування космонавтів перед польотами?

Відповідь: барокамера

12. В якому режимі польоту часто знаходяться космічні апарати?

Відповідь: автономному.

(Визначаються переможці)

ІІІ.Підсумок заходу.

Керівник гуртка:

- Ви всі просто молодці! Із вас можуть вийти видатні космонавти та авіатори.

Не дивлячись на те, що в цьому році виповнюється __ років з того дня, як перша людина полетіла в космос, розвиток цієї галузі ще тільки починається. І можливо саме ви зробите значні відкриття в цій сфері.

-Можливо хтось відкриє нову планету, хтось стане першою людиною, яка оселиться на Марсі!

- А можливо в когось навіть буде свій будиночок на Місяці, куди він чи вона зможе літати на вихідні як на дачу! Пам'ятайте, все в ваших руках!

-Не бійтеся фантазувати!

- З днем Космонавтики вас!

3.5. Вікторина «Цікавий автотранспорт

Вікторина «Цікавий автотранспорт»

Мета:

навчальна: узагальнити знання вихованців про автотранспорт;

виховна: привчати вихованців до виступів перед багаточисельною аудиторією, виховувати кмітливих, винахідливих, дотепних, уважних, розвивати інтерес до навчання;

розвиваюча: формувати навики самостійної роботи з літературою, розвивати інтелект та мовлення вихованців, ініціативу та активність.

Обладнання: картки з малюнками

Хід заходу

Змагаються дві команди по 5 учнів у кожній. Кожен член команди має свою емблему з назвою команди. Інші оформлюють приміщення, готують необхідні обладнання для проведення гри, допомагають у її проведенні та беруть у грі участь в ролі глядачів. Команди готують коротке представлення з поясненням вибору назви команди. Журі у складі керівників гуртків та інших гостей оцінює гру.

І. Вступне керівника гуртка

ІІ. Конкурсна частина

1. Представлення команд (max 4 бали, по 2 бали за представлення та емблему).

2. Розминка (max 10 балів, по 1 балу за кожну правильну відповідь).

Питання команди №1

1.Як називається удосконалення зовнішніх і внутрішніх якостей автомобіля?

пілінг

лізинг

пірсинг

тюнінг

2.Що вставляють в автомобіль на заправці?

автомат

динаміт

пістолет

кулемет

3.Що необхідно використовувати при їзді на автомобілі?

підтяжки благополуччя

пояс надійності

пояс вірності

ремінь безпеки

4.Скільки дверей, не рахуючи багажника, у автомобіля з класичним кузовом купе?

5

3

4

2

5.Якого фахівця не треба відвідувати при оформленні медичної довідки для отримання водійських прав?

ветеринара

окуліста

нарколога

психіатра

6.Якою формулою позначаються повнопривідні легкові автомобілі?

9х12

4х2

4х4

2х2

7.На емблемі якого італійського автомобільного виробника зображено коня?
Fiat
Ferrari
Alfa Romeo
Lamborghin

8.Як гонщики називають розворот на 360 градусів?
рулетка
пончик
дзига
танець

9.Як в народі прозвали проблисковий маячок, який встановлюється на спецтранспорті?
кричалка
вопілка
мигалка
моргалки

10.Як в народі називають першу модель «Фольксвагена»?
«Кролик»
«Блоха»
«Жук»
«Мураха»

Питання команди №2

1.Що зменшує амортизатор автомобіля?
гальмівний шлях
ударні навантаження
нагрів двигуна
витрати палива

2.Автомобілі якої марки виробляються в Тольятті?
"Лада"
"Волга"
"Ока"
"Москвич"

3.Як називається поворот траси «Формули-1», на якому автомобілі змінюють траєкторію на 180 градусів?
брошка
шпилька
заколка
булавка

4.Яка дія відбувається в третьому такті роботи двигуна автомобіля?
згоряння
всмоктування
стиснення
випуск

5.Який автомобільної компанії належить марка «Плімут»?
«Форд»
«Крайслер»
«Дженерал Моторс»
«Хонда»

6.Яку назву на сленгу автомобілістів отримав багатодросельний впуск - елемент тюнінгу двигунів спортивних автомобілів?
змійовик
дудки
тромбон
матрьошки

7.Як називається марка російського мікроавтобуса?
Газель
лось
косуля
Кабан

8.Що з перерахованого не входить до складу автомобільної аптечки?
вогнегасник
Ножиці
палять
лейкопластир

9.Якщо спецавтомобіль включив сирену, цей сигнал означає:
"Наші забили гол!"
"Хто буде третім?"
"Поділіться бензином!"
"Відійди! Термінова справа!"

10.Що регулюють у автомобіля при проходженні технічного обслуговування?
скидання-розкид
з'їзд-розгін
схід-розвал
слив-відхід

3. Бліц-турнір (max 10 балів, по 1 балу за кожну правильну відповідь). Відповідає та команда, яка першою просигналізує про готовність відповідати.

1.Що у автомобіля вихлопне?
труба
2.Як називається лобове скло автомобіля?
вітрове
3.Як називається закритий кузов автомобіля високого класу з заскленою перегородкою між переднім і рештою сидінь?
лімузин
4.Скільки кілець в символі автомобільної компанії AUDI?
Чотири
5.Що спочатку означала емблема BMW?
пропелер
6.Куди регулярно заїжджають автомобілісти?
на заправку
7.Куди водії віддають свої автомобілі для того, щоб їх привели в належний вигляд?
на мийку
8.Скільки педалей у автомобіля з автоматичною коробкою передач?
дві
9.Як називається безосколкове скло для автомобільних вікон?
триплекс
10.Які допоміжні фари використовуються в автомобілі?
протитуманні

4. Навздогін за лідером (1 команда, якщо правильно, наступне питання 2-ій команді, якщо 1 відповіла неправильно – 2 бали наступній команді за правильну відповідь і т.д.); по 1 балу за кожну правильну відповідь

1.Як на автогонках називається зупинка автомобіля для дозаправки або зміни гуми?
Піт Стоп
2.Що автомобілісти кажуть про зіткнення двох машин?
поцілувалися
3.Який кузов автомобіля має відкритий верх?
кабріолет
4.Як водії називають рідину для омивача лобового скла?
незамерзайка
5.Марку автомобілів «Вольво» виготовляють у країні..?
Швеції
6.Хто сидить поруч з водієм спортивного автомобіля під час ралі?
штурман
7.З якою кухонним начинням зазвичай порівнюють недосвідченого водія?
Чайник
8.Як називається пристрій автомобіля, який запускає двигун?
стартер
9.Як автомобілісти називають конструкцію з труб і стрижнів, яка кріпиться перед бампером позашляховиків?

кенгурятник

10.Який пристрій автомобіля призначений для охолодження?

радіатор

11.Що означає цифровий індекс в назві бензину АІ-95?

Октанове число

12.Як називається ущільнення, яке перешкоджає виходу з автомобільних компонентів масла, газів або технічних рідин?

сальник

13.Яка фірма виробляє автомобілі марки «Lexus»?

Тойота

14. Яка компанія в Італії випускає найбільшу кількість автомобілів?

FIAT

15.Який пристрій є у сучасних автомобілів?

круїз контроль

16.Як називають автомобіль підвищеної прохідності?

позашляховик

17.Символом якої французької фірми є лев?

«Пежо»

18.На логотипі якої марки японського автомобіля зображені шість зірок?

Субару

19.В якій країні виробляються автомобілі "Бугатті"?

Франція

20.Який варіант гальмування рекомендують використовувати в ожеледицю водієві автомобіля?

двигуном

21.Що менеджер салону пропонує здійснити потенційному покупцеві автомобіля?

пробну поїздку (тест-драйв)

22.Як називається тип кузова легкового автомобіля, що має двоє дверей?

купе

23.Куди заїжджає водій, паркуючи свій автомобіль у дворі?

в кишеню

24.Що використовується в автомобільному двигуні для займання горючої суміші?

свічка

25.Що в автомобілі служить для від'єднання двигуна від коробки передач?

зчеплення

26.Як автомобілісти називають переривник-розподільник запалювання?

трамблер

4. Вгадай марку автомобіля. (Кожен учасник команди витягує з мішечка чи скриньки картинку на якій намальований логотип транспортного засобу, кожна правильна відповідь – 1 бал.) (можна обирати по 1,2 чи 3 картинки залежно від часу та виявленого інтересу вихованців.)

Картки логотипів Додаток 1

Поделиться в Соцсетях ▼

Abarth

Adler

Alfa Romeo

Alpina

ASTON MARTIN

Aston Martin

AUBURN

Auburn

Audi

Autobianchi

Auto Union

Avia

Avtovaz

Axiam Mega

AZLK

Bandini

Belaz

Bentley

BMW

Borgward

Brennabor

Brilliance

Bugatti

Buick

Cadillac

Caterham

Charron

Chery

Chevrolet

Chrysler

Chrysler

Citroen

Cobra

Dacia

Daewoo

DAF

Daihatsu

Daimler

Delage

Delahaye

DeLorean

De Tomaso

DKW

Dodge

Doninvest

Donkervoort

Ducati

Duesenberg

Edsel

Facel Vega

Faw

Ferrari

Fiat

Ford Performance Vehicles

Ford

Freightliner

FSO

GAZ Group

GAZ

Geely

Gemballa

GMC

GM

Goliath

Gordini

Great Wall

Guy Motors

Hafei

Hanomag

Higer

Hino

Hispano-Suiza

Holden

Honda

Horch

Hudson Motor

Humber

Hummer

Hyundai

Imperial

Infiniti

Isdera

Iso Rivolta

Isuzu

Iveco

Izh

Jaguar

Jeep

Kaiser

Kamaz

Kamp

KAVZ

Kenworth

KIA

Koenigsegg

KRAZ

LADA

Lamborghini

Lancia

Land Rover

Laraki

LAZ

Lexus

LIAZ

Ligier

Lincoln

LOLA

Lotus

LUAZ

Magirus

Mahindra

MAN

Marcos

Marussia

Maserati

Maybach

Mazda

MAZ

McLaren

Mercedes-Benz

Mercedes-Benz

Mercury

MG

Mini

Mitsubishi

Monteverdi

Morgan

Multicar

Mustang

Navistar International

Nefaz

Neman

Nissan

Nissan

Noble

Nysa

Oldsmobile

Opel

Osella

Packard

Pagani

Panoz

Pavlovo Bus

Peterbilt

Peugeot

Plymouth

Pontiac

Porsche

Proton

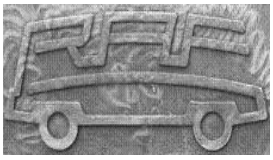

RAF

Renault

Rolls-Royce

Rover Group

Rover

Russo-Balt

Saab

Samand

Saturn

Sauber

Scania

Scion

Seat

Seaz

Simca

Skoda

Smart

Spyker

SsangYong

Studebaker

Subaru

Suzuki

Tagaz

Talbot

Tata

Tatra

Tesla

Thunderbolt

Toyota

Toyota

Trabant

Triumph

TVR

UAZ

Uralaz

Vauxhall

Veritas

Vespa

Volkswagen

Volvo

Volzhanin

Wanderer-Werke

Wartburg

Wiesmann

Willys

YAMZ

Zanella

ZAZ

ZIL

5.Конкурс капітанів (max 10 балів, по 2 бали за кожну правильну відповідь, відповіді задаються почергзі).

1.Місце в машині для водія та пасажирів. *(Кабіна.)*

2. Багатомісний автомобіль для перевезення пасажирів. *(Автобус.)*

3.Серце автомобіля. *(Двигун.)*

4.Машина, за допомогою якої збирають хліб на полях. *(Комбайн.)*

5.Назви модель українського автомобіля. *(«Таврія».)*

6.Машина з двома колесами без мотору. *(Велосипед)*

7.За допомогою чого водій керує автомобілем? *(Кермо.)*

8.Як по іншому називаємо „Пішохідний перехід”? *(Зебра)*

9.Як називається транспортний засіб з боковим причепом або без нього? *(Мотоцикл)*

10.Як називається особа, що користується транспортний засіб і знаходиться в ньому, але не причетна до керування? *(Пасажир)*

ІІІ. Підведення підсумків заняття, визначення переможців гри.

Література:

1. Безпалько О. В. Зміст і методика позакласної виховної роботи за інтересами : методичний посібник / Безпалько О. В., Трухін І. О., Говорун Т. В. ;[відп. ред. А. Й. Капська] ; М-во освіти і науки України. - К. : КДПІ, 1993.-120 с.
2. Биковська О. В. Теоретико-методичні основи позашкільної освіти в Україні / О. В. Биковська ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К .: ІВЦ Алкон, 2006. - 355 с.
3. Дем'янюк Т. Д. Інноваційні технології трудового виховання учнів : навчально-методичний посібник / Дем'янюк Т. Д., Вознюк Г. Ф., Сухолейстер Г. В. ; М-во освіти і науки України [та ін.]. - К. ; Рівне : Волинські обереги, 2008. - 175 с.
4. Дем'янюк Т. Д. Нові технології позашкільної освіти і виховання /Т. Д. Дем'янюк ; [ред. Г. Дем'янчук] ; Наук.-метод. центр серед, освіти,Рівнен. Палац дітей та молоді. - Рівне : Волинські обереги, 2000. - 351с.
5. Друзь З.В. Виховні технології в сучасній школі / З.В.Друзь. – Кривий Ріг: КДПУ, 2005. – 256 с.
6. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навч. посібник / С.Г.Карпенчук. – К.: Вища школа, 2005. – С. 215 – 240.
7. Іова В. Ю. Інноваційні методи виховання : навчально-методичний посібник / В. Ю. Іова, Л. В. Красномовець; Хмельн. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. - Кам'янець-Поділ. : Мошак, 2006. - 174 с. - (Методика виховання).
8. Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В.Кондрашова, О.О.Лаврентьєва, Н.І.Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008 – 187 с.
9. Красовицький М.Г. Методика виховної роботи / М.Г.Красовицький. – К.: Освіта, 1992. – 215 с.
10. Поясик О. І. Методика виховної роботи : навчальний посібник / О. І. Поясик, В. В. Лаппо. - Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. - 202 с.
11. Сорока Г.І. Організація виховної роботи: планування, аналіз, методичне забезпечення /Г.І.Сорока. – Х.: Основа, 2005. – 128 с.
12. Тимощук Н. С. Особистісно орієнтоване виховання старшокласників у процесі позакласної роботи навчально-методичний посібник / Н. С. Тимощук ; Наук.-метод. центр серед, освіти. - Рівне, 2004. - 281 с
13. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник / М.М.Фіцула. – К.: Академвидав, 2006. – 560 с.
14. Шелестова Л. Виховна година // Класному керівнику : 1000 важливих дрібниць / упоряд. Л. Шелестова, Н. Чиренко. – К. : Шкільний світ, 2010. – С. 21-29.